

Emuth na Bër i kom Yecu kite na Matayo öcöö

Köp na tye i buk ka Matayo

Emuth na Bër na Matayo öcöö kobo emuth na bër i kom Yecu ni ën obedo alar n'ëcïkö, ënë ngat n'Obanga ocobo cïkërë mërë na ën öcïkërë kï jögë i buk më Cïk na Cön. Emuth na Bër ni ba obedo pï Eyuda kékën, kanya ënywölö Yecu ëka obedo ië, ëntö pï lobo thükül.

Buk ka Matayo ëcanö körë kï körë. Buk ka Matayo cakërë kï köp më nywölö Yecu, köp i kom batica mërë ëka atëmatëma, cë dong cakö tic mërë më titö köp, pwony, ëka cangö jïi i Galilaya. Kinge man buk ka Matayo nyutho woth ka Yecu kï i Galilaya yo Jerucalem kï gin n'ötïmërë i cabit ka Yecu më ajiki, makö ën, guro ëka kï cer mërë.

Emuth na Bër ni nyutho Yecu na calö apwony na pïrë tæk, na tye kï twërö më gönyö tyën köp më cïk k'Obanga ëka na pwonyo pï ker k'Obanga. Pwony mërë na pol ocung i kom köp na papath abic: (1) Pwony n'epwonyo i wi kidi, na makö kite ka dhanö, tic ka dhanö, twërö ka dhanö, ëka cwodo ka jö më ker më polo (Cura 5-7); (2) Cïk n'ëmiö both ëlúbkör Yecu apar wie ariö pï ticgï (Cura 10); (3) Carolok i kom ker më polo (Cura 13); (4) Pwony i kom tyën köp më lübö kör Yecu (Cura 18); ëka (5) Pwony i kom karë më ajiki i karë ni ëka bino më ker k'Obanga (Cura 24-25).

*Kwere ka Yecu
(Luka 3:23-28)*

¹ Man ënë kwere ka Yecu Kiricito, akwar Daudi, akwar Abraam:

- ² Abraam önywölö IcaKa,
IcaKa önywölö Jakob,
Jakob önywölö Yuda ëka omego mërë,
³ Yuda ki dhakö mërë Tamar önywölö gini
Perej ëka Jera,
Perej önywölö Kejeron,
Kejeron önywölö Ram,
⁴ Ram önywölö Aminadab, Aminadab önywölö
Nacon,
Nacon önywölö Calamon,
⁵ Calamon ki dhakö mërë Raab önywölö gini
Boaj,
Boaj ki dhakö mërë Ruth önywölö gini Obed,
Obed önywölö Jece,
⁶ ëka Jece önywölö rwoth Daudi.

- Daudi önywölö Colomon, n'onwongo aya mërë
obedo dhakö ka Uria
⁷ Colomon önywölö Rekoboam,
Rekoboam önywölö Abija,
Abija önywölö Aca,
⁸ Aca önywölö Yekocapat,
Yekocapat önywölö Joram,
Joram önywölö Ujia,
⁹ Ujia önywölö Yotam,
Yotam önywölö Akaj,
Akaj önywölö Kejekia,
¹⁰ Kejekia önywölö Manace,
Manace önywölö Amon,

Amon önywölö Yocia,

¹¹ ëka Yocia önywölö Yekonia ëka omego mërë i
karë n'etero jö Icarael i lobo Babilon.

¹² Kinge na dong etero jö Icarael i lobo Babilon:

Yekonia önywölö Celatiel,

Celatiel önywölö Jerubabel,

¹³ Jerubabel önywölö Abiud,

Abiud önywölö Eliakim,

Eliakim önywölö Ajor,

¹⁴ Ajor önywölö Jadok,

Jadok önywölö Akim,

Akim önywölö Eliud,

¹⁵ Eliud önywölö Eleajar,

Eleajar önywölö Mathan,

Mathan önywölö Jakob,

¹⁶ ëka Jakob önywölö Yocepu cwör Maria,
n'önywölö Yecu n'ecwodo nï Kiricito.

¹⁷ Man ënë wang rok apar wie angwën
n'ënywölögi kibëc cakërë kï i kom Abraam naka
othuno ködë i kom Daudi, apar wie angwën kï
kom Daudi naka othuno i karë n'eterogi i Babilon,
ëka apar wie angwën kï i karë n'eterogi i Babilon
naka othuno i kom Meciya.*

Nywölö Yecu Kiricito

(Luka 2:1-7)

¹⁸ Man ënë kite n'ënywölö kï Yecu Kiricito: I karë
na Maria onwongo öcikërë më nyömërë kï Yocepu,

* **1:17 Meciya** gönyö nï *Kiricito* i lëb Girik, gönyö nï, *Ngat n'ewiro*.

na gïn bara örwatërë kanya acël, enwongo nï Maria öyac kï tëkö ka Tipo Naleng.

¹⁹ Yocepu onwongo obedo dhanö na kite atir ëka ba ömitö nï eketh lewic i kom Maria, ëntö onwongo mitö nï ëkwër Maria i müng.

²⁰ I karë na Yocepu pod tye ka thamö köp nön kï i cwinye, malaika ka Rwoth onen bothe i wang lek ëka okobo nï, “Yocepu akwar Daudi, kür ibed kï lworö më tero Maria më bedo dhaköni, piën ic na ën tye ködë ögamö kï tëkö ka Tipo Naleng.

²¹ Ën bino nywölö athin awobi, ëka in ibino cakö nyingë Yecu, piën ën bino larö jögë kï i kom balgi.”

²² Man kibëc ötimërë ëk köp ka Rwoth ocobere na ën okobo kï i dhö adwarpiny nï:

²³ “Nyakö na bara ongere k'ëcwö bino yac ëka bino nywölö athin awobi; ebino cakö nyingë Emmanuel”—na tyën köp mërë nï, “Obanga tye ködwa.”

²⁴ I karë na Yocepu ocoo kï i wang ninö, ën ötimö kite na malaika ka Rwoth öcikö ën ködë ëka otero Maria obedo dhakö mërë.

²⁵ Ëntö Yocepu ba obedo ködë naka ënywölö athin awobi ëka Yocepu öcakö nyingë Yecu.

2

Ëryëkö ölimö Yecu

¹ Kinge na dong ënywölö Yecu i Bethelëm na tye i Yudea, i karë n'Erode obedo rwoth, ëryëkö öya kï kukidë obino ginï yo Jerucalëm

² Èka openyo gĩnĩ nĩ, “Athĩn n'enywölö mẽ bedo rwoth k'Eyuda tye kwene? Wan ənənö cër mërë kĩ kukidë cë wan ebino mẽ wörö athĩn.”

³ Ĩ karë na rwoth Erode owinyo köp ni, cwinye opodho rwök, ëka jö mẽ Jerucalem kibëc cwinygĩ opodho kanya acël ködë.

⁴ Erode ocwodo ëlamdhök na dito kibëc ëka epwony cık cë openyogĩ ka kwene n'onwongo ebino nywölö Meciya ië.

⁵ Gĩn ögamö nĩ, “Ĭ Bethelem mẽ Yudea, piën man ənë ngö n'adwarpiny onwongo öcöo:

⁶ “ ‘Entö in, Bethelem na tye ĩ lobo mẽ Yuda,
in ba itidĩ rwök kĩ ĩ kin kaka mẽ Yuda;
piën alöc bino yaa kĩ bothi
na ən bino kwaö jöga mẽ Icarael.”

⁷ Cë Erode ocwodo ëryëkö ĩ müng ëka önläng kĩ bothgĩ karë na cër onen ië.

⁸ Cë ən oorogĩ yo Bethelem nakun kobo nigĩ nĩ, “Cidh ipeny unu köp ĩ kom athĩn ni na bër. Ka inwongo unu, cë ikel unu köp nön botha, ëk an thon acidh awör ən.”

⁹ Kinge na dong gĩn owinyo köp ka rwoth, gĩn öcakö cidhö kĩ yorgĩ, ëka cër na gĩn onwongo önənö kĩ kukidë ötölö nyimgĩ naka ocungĩ wi kanya athĩn onwongo tye ië.

¹⁰ Ĩ karë na gĩn önənö cër, cwinygĩ obedo na yom rwök.

¹¹ Gĩn ödönyö ĩ öt ëka önənö gĩnĩ athĩn ëka aya mërë Maria, cë orumo cöng-gĩ piny ëka ewörö athĩn. Gĩn ögönyö yëcgĩ ëka ömiö gĩnĩ mïc mẽ gol, odok na ngwece kur ëka müra.

¹² Kinge Obanga öcikögi i wang lek ni kür ödök gini cen yo both Erode, gin ödök i lobogi nakun ewok ki i yoo nökenë.

Enyodo ka Yecu ölüü yo Ejip

¹³ Kinge na dong ëryëkö ödök gini ökö, malaika ka Rwoth onen both Yocepu i wang lek cë okobo ni, “Yaa malö iter athin gin k'aya mërë ëk ilüü unu yo Ejip. Bed unu kunön naka ka an akobo nini më dwogo, piën Erode bino rangö athin ëk enek ökö.”

¹⁴ Cë Yocepu öya, ökwanyö athin gin k'aya mërë i kiwor ëka öcïdhö yo Ejip,

¹⁵ kanya ën obedo ië naka Erode öthöö. Man ötimërë ëk köp ka Rwoth na ën okobo i dhö adwarpiny ocobere kakarë ni, “An acwodo woda ki i Ejip.”

Erode oneko ëthinö

¹⁶ I karë n'Erode öniang ni ëryëkö öbwölë, öngöö rwök ëka ömïö twërö më neko ëthinö awope kibëc ki i Bethelëm ëka i kabedo kibëc na cwök ködë cakërë ki i mwaka ariö dök ködë piny, na lübërë ki karë na ën öniang ködë ki both ëryëkö.

¹⁷ Cë ngö na yam adwarpiny Jeremia okobo ocobere:

¹⁸ “Dwön mörö tye ka winyere ki i Rama
na kok ëka kumo rwök,
Racel tye ka koko pi ëthinë,
ëka ba mitö ni ekwe cwinye,
piën ëthinë öthöö gini ökö.”

Dwogo ka Yocepu ki Maria ki i Ejip

¹⁹ Kinge na dong Erode öthöö, malaika ka Rwoth onen both Yocepu i wang lek ki i Ejip

²⁰ ëka okobo ni, “Yaa malö, iter athin gin k'aya mërë ëka idök unu i lobo më Icarael, piën jö n'onwongo mitö kwanyö kwö k'athin dong öthöö gini ökö.”

²¹ Cë Yocepu öya, ökwanyö athin gin k'aya mërë ëka öcïdhö gini i lobo më Icarael.

²² Entö i karë na Yocepu owinyo ni Arkelau ënë dong löö Yudea nakaka apap mërë Erode, Yocepu obedo ki lworö më cïdhö yo kunön. Cë kinge n'Obanga okobo ninë i wang lek, ën öya öcïdhö i lobo Galilaya.

²³ En öcïdhö obedo i taun n'ecwodo ni Najaret. Cë köp n'edwarpiny ötwakö ocobere: “Yecu ebino cwodo ni dhanö më Najaret.”

3

Köp na Jon Abatica ötitö

(Marako 1:1-8; Luka 3:1-18; Jon 1:19-28)

¹ I karë nonu Jon Abatica obino nakun titö köp k'Obanga i thim më Yudea

² ëka kobo ni, “Ngut unu, piën ker më polo onyingo na cwök.”

³ Man ënë ngat n'adwarpiny Icaya ötwakö pirë: “Dwön dhanö mörö tye ka redo i thim ni, ‘Yüb unu yoo pi Rwoth,

mii unu yoo ocung atir ninë.’ ”

⁴ Jon onwongo ruko böng n'ëyübö ki kom yer kinaga, ëka onwongo tweo wang pyërë ki del. Cem mërë onwongo obedo bonyo ëka möö kic më thim.

⁵ Jii onwongo yaa ki i Jerucalem, ki i lobo Yudea kibec eka ki i lobo kibec na tye i nget kulo Jordan me cidho bothe.

⁶ Gin onwongo tucobalgi eka Jon baticagi i kulo Jordan.

⁷ Entö ka en onenö Eparicayo eka Ecadukayo tye ka bino kanya en onwongo tye ka batica jii ie, en okobo bothgi ni: “Un ethin ororo! Nga n'okobo niwu ni iring unu ki i akemo k'Obanga na tye ka bino?”

⁸ Tii unu dong gin na nyutho ni ingut unu.

⁹ Kür dök itham unu me kobo ni, ‘Wan etye k'Abraam na calö apapwa.’ An akobo niwu ni ki kom kite ni Obanga twero mio ekwaë k'Abraam donyo ki ie.

¹⁰ Kobedini dong etyeko ketho atong i tyen orii yen, eka yath moro na ba nyako nyige na ber ebino tongo oko piny ce ebolo i mac.

¹¹ “An abaticawu ki pii me nyutho ni ingut unu oko ki kom balwu, entö ngat na bino ki kora tek na loa oko, an ba apora me kodö wöre. En bino baticawu ki Tipo Naleng eka ki mac.

¹² Odheru mere tye i cingë, eka en bino yübö larü moo mere, ce cökö kal mere ketho i dero eka wangö cüngë ki mac na ba thoo.”

Batica ka Yecu

(Marako 1:9-11; Luka 3:21-22)

¹³ Ce Yecu öya ki i Galilaya ocidho yo kulo Jordan, ek Jon obatica en.

¹⁴ Entö Jon otemo kwero oko nakun kobo ni, “An amito ni in ene ibatica an, entö in doki ibino ni an abatica in?”

¹⁵ Yecu ögamö nî, “Wëk ötimërë nî kömanön kobe-dini; piën pore nî ön më cobo gin na kibëc më kite atir.” Cë Jon oyeo.

¹⁶ Kinge na dong Yecu ebatica, cë ën oduyo malö kî i pii. Cücüth i caa nön polo öyabërë, ëka ën önönö Tipo k'Obanga ka bino calö amam, cë opye i kome.

¹⁷ Cë dwön mörö owinyere kî i polo na kobo nî, “Man ënë Woda na an amarö; na iya yom i kome.”

4

Catan ötëmö Yecu

¹ Cë Tipo k'Obanga otero Yecu i thim ëk Catan ötëm ën.

² Cë Yecu orio kec pî nîön pyer angwën kiceng ëka kiwor, kinge kec oneko ën.

³ Cë Catan obino both Yecu më tëmö ën nakun kobo nî, “Ka in ibedo Wod k'Obanga, kob nî kite ni ëk ölökerë ödök cem.”

⁴ Yecu ögamö nîñë nî, “Ëcöö i Cöc na Leng nî: ‘Dhanö ba kwö kî cem këkën ëntö kwö kî köp kibëc na donyo kî i dhö Obanga.’”

⁵ Cë Catan otero Yecu yo Jerucalem i pacö na leng ëka ömïö ën ocung malö i wi bîrübîrû më öt k'Obanga.

⁶ Ën okobo nî, “Ka in ibedo Wod k'Obanga, podh yo pîny. Piën ëcöö nî:

“‘Obanga bino cîkö emalaika mërë më gwököni,
ëka gîn bino gamöni kî cîng-gî,
ëk kür itwom tyeni i kom kidi.’”

⁷ Yecu ögamö nîñe nî, “Ëcöö thon nî: ‘Kür itëm Rwoth Obangani.’”

⁸ Catan döki otero Yecu yo wi kidi na bor malö rwök cê onyutho nîñe ker kibêc më wi lobo ëka kî dheogi.

⁹ Catan okobo nî, “Man kibêc an abino mïöni, ka in ibino rumo congi pîny ëka iwwöra.”

¹⁰ Yecu okobo nîñe nî, “Catan, nyik ökö kî botha! Pïen êcöö nî: ‘Wör Rwoth Obangani ëka itii nîñe këkën.’”

¹¹ Cê Catan öwëkö Yecu, ëka emalaika obino gîni cê ökönyö ën.

*Yecu öcakö tic mërë i Galilaya
(Marako 1:14-15; Luka 4:14-15)*

¹² I karë na Yecu owinyo nî Jon etweo i buc, ën ödök yo Galilaya.

¹³ Yecu ba obedo i Najaret, ëntö ën öcïdhö obedo i Kaperanaum, pacö na tye i nget nam Galilaya, na tye i lobo Jabulon ëka Naputali—

¹⁴ më cobo köp n'adwarpîny Icaya okobo:

¹⁵ “Lobo më Jabulon ëka Naputali,
yoo na cïdhö yo nam, na tye yo löka kulo
Jordan,
Galilaya n'obedo lobo n'Erok bedo gîni ië—

¹⁶ jö na bedo gîni i pîny na cöl,
önënö gîni dong tar na dit;
jö na bedo i tipo lobo më thöö,
tar dong öryëny i komgi.”

¹⁷ Cakërë i karë nön cïdhö ködë anyim, Yecu öcakö titö köp nakun kobo nî, “Ngut unu, piën ker më polo onyingo na cwök.”

Yecu ocwodo ëlëbkörë më acël

¹⁸ Ì nïnö mörö acël, na Yecu onwongo tye ka wok ì nget Nam më Galilaya, ën önënö utmego ariö, Cimon n'ecwodo nï Petero ëka ömïn mërë Anderiya. Gïn onwongo tye ka bolo böö ì nam, piën gïn onwongo obedo ëcik rëc.

¹⁹ Yecu okobo bothgi nï, “Bin, ilüb unu köra ëka an abino miöwu idökö ëmak jii nakaka rëc.”

²⁰ Cücüth gïn öwëkö böögï ëka ölübö gïni kör Yecu.

²¹ Ën öcïdhö kï kany nön ëka önënö utmego ariö nökenë, Yakobo gïn k'ömïn mërë Jon, awope ka Jebedayo. Gïn onwongo tye ì yeya kanya acël k'apapgï Jebedayo, yübö gïni böögï. Cë Yecu ocwodogï,

²² ëka cücüth gïn öya öwëkö yeya ëka apapgï cë ölübö gïni kör Yecu.

Yecu öcangö etwoe

²³ Yecu owotho orimo ì Galilaya kibëc, nakun pwonyo ì Cinagogagi kibëc, titö Emuth na Bër më ker k'Obanga, ëka cangö koth twoe kibëc kï kom jii.

²⁴ Emuth ì kom Yecu ökëth örömö lobo Ciria kibëc. Jii okelo bothe jö kibëc n'onwongo komgi lith kï twoe na papath, jö na tye k'arem na rac, jö na cen ömakögi, jö na two araka ömakögi, ëka jö na komgi okwe, cë ën öcangögi.

²⁵ Lwak na pol n'öya kï ì Galilaya, Dekapoli,* Jerucalem, Yudea ëka lobo na tye yo löka kulo Jordan ölübö gïni kör Yecu.

5

Köp na Yecu ötütö ì wi kidi

* **4:25 Dekapoli** manön *Peci apar*.

¹ Ì karè na Yecu ònènò lwak, èn òcìdhò ì wi kidi cè obedo pīny. Ëlùbkörè obino bothe,

² èka èn òcakò pwonyogì nakun kobo nì:

³ “Komgì gum jò na ngeo nì gīn ebedo ècan ì cwiny, pīen ker mē polo bino bedo mēgì.

⁴ Komgì gum jò na kumo, pīen ebino kweo cwinygì.

⁵ Komgì gum jò na mwol, pīen gīn bino leo lobo bedo mēgì.

⁶ Komgì gum jò na kec èka òrìò nekogì pī bedo jò na kitegì atīr, pīen ebino mīögì yeng.

⁷ Komgì gum jò n'obedo èkìca, pīen ebino tīmò kīca nīgì.

⁸ Komgì gum jò na cwinygì leng, pīen gīn bino nènò Obanga.

⁹ Komgì gum jò na kelo kuc, pīen ebino cwodogì nì èthīnò k'Obanga.

¹⁰ Komgì gum jò n'eyelogì pī bedo jò na kitegì atīr, pīen ker mē polo bino bedo mēgì.”

¹¹ “Komwu gum ka jīi yanyöwu, eyelowu, èka ekobo kwa köp na reco kibēc mē twodo ì komwu pīra.

¹² Bed unu kī yom cwiny, pīen cül na mewu tye na dit ì polo. Man ènè kite na gīn oyelo k'edwarpīny n'òcakò bedo niwu.”

Köp ì kom kadö èka tar

(Marako 9:50; Luka 14:34-35)

¹³ “Un ibedo kadö mē lobo. Èntö ka kadö orwenyo mīt mērè ökö, ètwërö mīö dökö na mīt nīngö dökì? Köny mērè nwongo dong ope, myero èöny ökö jīi önyön.

14 “Un ibedo tar më lobo. Pacö n'ëgërö i wi kidi ba twërö kanërë.

15 Ngat mörö ope na cwinyü tara ëka ketho i the agulu. Ëntö eketho kanya oten malö ëka mënyö jö kibëc na tye i öt.

16 I yoo acël nön, mii unu tar na mewu öryëny i nyim jii, ëk gin önën ticwu na bëcö, ëka öpak gini Apapwu na tye i polo.”

Pwony i kom Cik

17 “Kür itham unu ni an abino më jükö Cik onyo köp k'edwarpiny; an ba abino më jükögi ëntö më cobogi.

18 An akobo niwu köp adyer ni wang na polo ëka lobo othuno i ajiki, nyukuta mörö acël na tidi onyo tön mörö acël më Cik ba bino rwenyo, naka ka köp kibëc ocobere.

19 Dong ka ngat mörö ötürö cik mörö acël ki i kom cik ni gini, nakun pwonyo ki jö nökenë më timö ni kömanön, ebino cwodo ën ni dhanö na tidi i ker më polo. Ëntö ngat na ketho i tic ëka pwonyo cik ni ebino cwodo ni dhanö na dit i ker më polo.

20 Ëntö an akobo niwu ni ka kite atirwu ba ölöö më k'Eparicayo ëka më k'epwony cik, un ba ibino dönyö i ker më polo.”

Pwony i kom akëmö

21 “Un iwinyo köp na yam ekobo both jö na cön ni, ‘Kür ineki, ëka ka ngat mörö na bino neko dhanö, ebino ngölö-köp ninë.’

22 Ëntö an akobo niwu ni ngat mörö n'akëmö makö i kom ömîn mërë ebino ngölö-köp ninë. Ngat mörö na bino yanyö ömîn mërë ni, ‘In ibangiri,’

ebino tero i nyim athuko më öd okiko k'edong. Ëntö ngat mörö na kobo ni, 'In amingo' ebino bolo i mac më kapiny.

²³ “Pi manön, ka ikelo mïcni i keno tyër më mïö both Obanga ëka ipo ni omeru tye ki köp mörö i komi,

²⁴ wëk mïcni i nyim keno tyër. Cïdh kono both omeru ëk iyüb unu wat na bër i kinwu; cë dong idwogi ëka imïi mïcni.

²⁵ “Tyek köp pïöpïö ki ngat n'odothi na pod itye unu i yoo më cïdhö i pido, ëk ngat n'odothi kür oteri i nyim angöl-köp, cë angöl-köp bino mïöni both acikari, ëka ebino tweoni i buc.

²⁶ An akobo niwu köp adyer ni ba ibino donyo ki i buc naka ka icülö cül kibëc, na wi ciling mörö ba orem.”

Pwony i kom elomi

²⁷ “Un iwinyo köp na yam ekobo ni, ‘Kür idöny i elomi.’

²⁸ Ëntö an akobo niwu ni ka ngat mörö önönö dhakö cë öthamö ki i cwinye më bedo ködë nwongo ödönyö i elomi.

²⁹ Ka wangi më kucem ënë mii ipodho i bal, köl iyuu ökö. Bër nini më rwenyo dul komi acël ni löönö bolo komi kibëc i mac më kapiny.

³⁰ Ka cingi më kucem ënë mii ipodho i bal, ngun iyuu ökö. Bër nini më rwenyo dul komi acël ni löönö bolo komi kibëc i mac më kapiny.”

Pwony i kom këthö nyom

31 “Un iwinyo cĭk na kobo nĭ, ‘Ngat mörö na kwërö dhakö mërë myero ömĭi waraga më këthö nyom.’

32 Ëntö an akobo bothwu nĭ ka ngat mörö ökwërö dhakö mërë, na path kĭ köp më tar wang, nwongo ömĭö dhakö nön ödökö jö elomi, ëka ngat mörö na nyömö dhakö n'ëkwërö ökö nwongo ödönyö ĭ elomi.”

Köp ĭ kom kwongo kwong

33 “Dökĭ, un iwinyo köp na yam ekobo both jö na cön nĭ, ‘Kür ikwong kwong nono, ëntö cob kwong na in ikwongo both Rwoth.’

34 Ëntö an akobo niwu, kür ikwong unu kwong mörö na twal, kadĭ kĭ polo piën manön obedo then ker k'Obanga;

35 onyo kĭ nyĭng lobo, piën manön obedo then më theno tyënë; onyo kĭ nyĭng Jerucalem, piën manön obedo pacö k'Obanga, Rwoth na Dit.

36 Kür ikwong kwong kĭ wii, piën in ba ĭtwërö mĭö yer mörö acël më bedo na tar onyo na cöl.

37 Mĭi unu köpwu obed nĭ, ‘Eyo’ obed ‘eyo,’ onyo ‘Pe’ obed ‘pe.’ Köp mörö na kadhö manön nwongo öya kĭ both ngat na rac.”

Köp ĭ kom cülö kwor

(Luka 6:29-30)

38 “Un iwinyo köp na yam ekobo nĭ, ‘Wang ëcülö kĭ wang, ëka lak ëcülö kĭ lak.’

39 Ëntö an akobo niwu nĭ kür ĭcül unu kwor ĭ kom ngat mörö n'ötĭmö gin na rac ĭ komi. Ka ngat mörö odhongo lemi kucem, lök nĭnë lemi nökënë thon.

⁴⁰ Ka ngat mörö mitö pidoni nĩ ěk eter catĩni, mĩĩ ěn thon kotini.

⁴¹ Ka ngat mörö odii mē yēō yēc mērē pĩ kilomita acēl, woth kōdē pĩ kilomita ariō.

⁴² Ka dhanō mörö ōkwaō gin mörö kĩ bothi, mĩĩ gin nōn bothe. Ka ngat mörö mitö deno gin mörö kĩ bothi, mĩĩ ěn oden.”

Pwony i kom marö lang onu

(Luka 6:27-28,32-36)

⁴³ “Un iwinyo köp na yam n'onwongo ekobo nĩ, ‘Mar awodhi ěka idag langöni.’

⁴⁴ Ěntö an akobo niwu: Mar unu langwu ěka ilēg unu pĩ jö na yelowu,

⁴⁵ ěk ibed unu calö ěthĩnō k'Apapwu adyer na tye i polo. Piēn ěn miō ceng mērē ryēny both jö na reco ěka kĩ jö na bēcō. Ěn miō kōth both jö na kitegĩ atĩr ěka both jö na kitegĩ ba tye atĩr.

⁴⁶ Ka ĩmarö unu jö na maröwu, cül ngö n'Obanga bino cülöwu kōdē? Naka thon ěcök ocoro timö gĩnĩ nĩ kōmanōn.

⁴⁷ Ka ĩmotho unu utmegowu kēkēn, apokapoka ngö na tye i kinwu kĩ jö nōkēnē? Naka thon jö na ba ngeo Obanga timö nĩ kōmanōn.

⁴⁸ Myero ibed unu jö na bal mörö ope i komgĩ, na calö Apapwu na tye i polo na bal mörö ope i kome.”

6

Pwony i kom könyö ěcan

¹ “Gwökērē unu ěk kür itii unu ‘ticwu mē kite atĩr’ i nyim jii ěk gĩn ōnēn. Ka ĩtimö unu, ba ĩbino unu nwongo cül mörö kĩ both Apapwu na tye i polo.

² “Ka ikönyö acan, kür iküdh pelu kite n'etwodo timö i Cinagoga gini ëka i yodhi, ëk jii öwörgi. An akobo niwu köp adyer ni gin dong onwongo cülgi ökö.

³ Entö ka ikönyö acan, kür imii cingi më kucam onge gin na cingi më kucem tye ka timö,

⁴ ëk köny na in imio both acan obed i müng. Cë Apapwu, na nënö gin n'etimö i müng, bino cülöni.

Pwony i kom lëga

(Luka 11:2-4)

⁵ “Ka in ilëgö, kür ilëg calö etwodo, piën gin marö lëga nakun nwongo ocung gini i cinagoga gini ëka i nget yodhi ëk jii önën-gi. An akobo niwu köp adyer ni gin dong otyeko nwongo cülgi ökö.

⁶ Entö ka in ilëgö, döny i odi, lor dholokek ëka ilëg both Apapni na kome ba nen. Cë Apapwu, na nënö gin n'etimö i müng, bino cülöni.

⁷ Ka in ilëgö, kür idhur köp na pol calö jö na ba ngeo Obanga, piën gin thamö ni ebino winyo lëgagi pi köpgi na pol.

⁸ Kür ilëg unu kamë gin, piën Apapwu ngeo gin na mitëre bothwu na bara ipenyo ën.

⁹ “Man ënë kite na myero ilëg unu ködë:

“ ‘Apapwa na tye i polo,
nyingi myero ewör,

¹⁰ kerni obin,
mitini etim

i lobo kite n'etimö ködë i polo.

¹¹ Miiwa tin cemwa më ninö ki ninö.

¹² Tim kica i kom balwa,

kite na wan thon etimö kica i kom jö na balö
bothwa.

¹³ Kür iwëk ëbwölwa,

ëntö larwa kī both ngat na rac.’

¹⁴ Ka un itīmō kīca both jō nōkēnē ka gīn öbalö i komwu, Apapwu na tye i polo thon bino tīmō kīca i kom balwu.

¹⁵ Ëntö ka in ba itīmō kīca both jō nōkēnē pī bal na gīn öbalö, Apapwu thon ba bino tīmō kīca pī bal na in ibalö.

Pwony i kom rio kec

¹⁶ “Ka in irio kec, kür imīi wangi onen calö wang etwodo, piēn gīn balö wang-gī ökö ök jīi önēn nī gīn etye ka rio kec. An akobo niwu köp adyer, gīn dong otyeko nwongo cülgi ökö.

¹⁷ Ëntö ka in irio kec, kur wii, ëka ilwök wangi,

¹⁸ ök kür jō nōkēnē önēn nī in itye ka rio kec, ëntö both Apapwu kēkēn na ba nen; cē Apapwu na nēnō gin n’ëtīmō i müng bino cülöni.”

Lönyö na tye i polo

¹⁹ “Kür ikan lönyöwu i wi lobo, kanya nyēnyē ëka nyali balö, ëka kanya ekwoe türö cē kwalö gīni ökö.

²⁰ Ëntö kan unu lönyöwu i polo, kanya nyēnyē ëka nyali ba balö, ëka kanya ekwoe ba türö cē kwalö gīni ökö.

²¹ Piēn kanya lönyöni tye iē enē cwinyi thon tye iē.

²² “Wangi enē obedo tara mē komi. Ka wangi tye na bër, komi kibēc nwongo tye kī tar n’örömö.

²³ Ëntö ka wangi ba tye na bër, komi kibēc nwongo opong kī cöl pīny. Ka tar na tye bothi cöl, cöl pīny nōn nwongo röm kwene!

²⁴ “Ngat mörö ope na römö tic pī rwodhi arïö; piēn en bino dagö ngat acël ëka bino marö nōkēnē ca; onyo en bino moko i kom ngat acël ëka kwërö

nökënë ca. In ba irömö tic pī Obanga ëka pī ciling thon.

Kür ibed kī par na pol

²⁵ “Pī manön an akobo niwu nī, kür ibed unu kī par pī kwöwu, nī ngö na un ibino camö onyo madhö; onyo pī komwu, nī ngö na un ibino ruko. Kwöwu pīrë ba tēk löö cem, ëka kom pīrë ba tēk löö böng?

²⁶ Nën unu wīny na ngwēcö kī malö; gīn ba cwöö kodhi, ba kaö gīnī kac, ba cökö gīnī cem ī dērö, ëntö Apapwu na tye ī polo pīdhögī. Un pīrwu ba tēk löögī?

²⁷ Nga kī ī kinwu pī bedo kī par na twērö mēdö caa acël ī kom kwö mērë?

²⁸ “Pīngö ibedo unu kī par na pol pī böng? Nën unu kite n'athure mē thim döngö gīnī ködë. Gīn ba tio tic mörö onyo wīö wicu.

²⁹ Ëntö akobo niwu nī kadī bed Colomon onwongo orukere kī dheo mērë kibēc, ën ba orukere na bër na cal kī mörö acël ī kin-gī.

³⁰ Ka Obanga ruko lum mē thim, na bedo pī nīnö na tin kēkën ëka diki ebolo ökö ī mac, ën ba bino rukowu na löö, un jö na yeewu nönök?

³¹ Dong kür ibed unu kī par mē kobo nī, ‘Ngö na wan ebino camö?’ onyo ‘Ngö na wan ebino madhö?’ onyo ‘Ngö na wan ebino ruko?’

³² Pīën jami nonu kibēc, jö na ba ngeo gīnī Obanga ënë yēnyögī, ëntö Apapwu na tye ī polo ngeo gīn na kibēc na mītērë bothwu.

³³ Ëntö cak unu kono mē rangö ker mērë ëka kite atir mērë, cë ën bino mīöwu jami kibēc na un imitö.

³⁴ Pī manön, kür ibed unu kī par na pol pī diki, piën diki bino bedo kī par mërë. Ninö acëlacël tye kī can mërë.

7

Kür ñngöl köp i kom jö nökënë

¹ “Kür ñngöl köp i kom jö nökënë, cë in thon ba ebino ngölö köp i komi.

² Piën kite na in ñngölö kī köp i kom jö nökënë, ënë in thon ebino ngölö kī köp i komi, ëka gin na un ipimo ködë, ënë thon ebino pimo niwu ködë.

³ “Pïngö ñnënö cüng kal kī i wang omeru ëka ba ñnënö dul yath na tye i wangi?

⁴ In ñtwërö kobo n'omeru nïngö nī, ‘Wëk akwany cüng kal ökö kī i wangi,’ nakun nwongo caa kibëc dul yath ut i wangi?

⁵ In atwodo, cak kono kwanyö dul yath na tye i wangi ökö, ëka dong ñnën piny na bër më kwanyö cüng kal na tye i wang omeru.

⁶ “Kür imi gwongi jami n'ëmïö both Obanga, kür iyuu jamini na bëcö na wel mërë tøk both pün. Ka iyuo, gin bino nyönyönö ökö kī tyën-gi, cë lökërë gini më lwëny i komi.

Peny, Rang, Dwöng (Luka 11:9-13)

⁷ “Peny cë ebino mïöni; rang cë ibino nwongo; dwöng cë ebino yabö nini dholokek.

⁸ Piën ngat acëlacël na penyo ebino mïö; ngat na rangö bino nwongo; ëka ngat na dwöngö ebino yabö ninë dholokek.

⁹ “Nga kī i kinwu, ka athin mërë openyo ogati, ën mïö kidi?

¹⁰ Onyo ka openyo rēc, ěn mĩö thwol?

¹¹ Ka un, dong, na kitewu reco, ingeo unu mẽ mĩö ěthĩnōwu mĩc na bēcō, cě dong apapwu na tye ĩ polo bino mĩö mĩc na bēcō na rōm kwene both jō na penyo ěn!

¹² Gin na kībēc na in ĩtĩmō, tĩm both jō nōkēnē kite na in ĩmĩtō nĩ ětĩm kōdē bothi, pĩen man ěnē tyēn kōp mẽ cik kībēc ěka pwony k'edwarpĩny.

Dhō Wangkac na dĩng

¹³ “Dōny kĩ ĩ dhō wangkac na dĩng. Pĩen dhō wangkac mẽ kapĩny lac ěka yoo mẽ cĩdhō yo ĩē lübō yot, ěka jō na pol wok kĩ ĩē.

¹⁴ Ěntō dhō wangkac mẽ kwō na bedo naka dĩng ěka yoo mẽ cĩdhō yo ĩē lübō tēk, jō na nōnōk ěnē wok kĩ ĩē.

Yath ngere kĩ nyige

¹⁵ “Gwōkērē unu k'edwarpĩny na twot. Gĩn bino bothwu n'orukere gĩnĩ calō rom kĩ yōkō ěntō kĩ ĩgĩ nwongo ger gĩnĩ kamē orudi.

¹⁶ Un ibino ngeogĩ kĩ nyig-gĩ. Jĩĩ rōmō pūdō nyig ōlōk kĩ kom ōkūdhō, onyo nyig ōlam kĩ kom ōcōcōk?

¹⁷ Kōmanōn thon yath na bēr nyakō nyige na bēr, ěntō yath na rac nyakō nyige na rac.

¹⁸ Yath na bēr ba rōmō nyakō nyige na rac, ěka yath na rac ba rōmō nyakō nyige na bēr.

¹⁹ Koth yath kībēc na ba nyakō nyige na bēr ebino tongo ōkō pĩny ěka ebolo ĩ mac.

²⁰ Manōn ěnē kite na un ibino ngeogĩ kōdē kĩ nyig-gĩ.

²¹ “Pathĩ ngat acēlacēl na cwoda nĩ, ‘Rwoth, Rwoth,’ ěnē bino dōnyō ĩ ker mẽ polo, ěntō ngat na tĩmō gin n'Apapna na tye ĩ polo mĩtō.

²² Ī nīnō nōn, jō na pol bino kobo nīna nī, ‘Rwoth, Rwoth, wan yam ētītō köp kī nyingi, ěka kī nyingi wan ěryēmō cene ěka etio tango na pol.’

²³ Cē an abino kobo nīgī nī, ‘Anaka yam ba angeowu. Cīdh unu ökō kī botha, un ētīm tīm na reco!’

Egedo arīō

(Luka 6:47-49)

²⁴ “Pī manōn ngat acēlacēl na winyo köpna ěka ketho ĩ tic bino bedo calō dhanō na ryēk n’ögērō ödē ĩ kom lēla.

²⁵ Ka köth ocwe, kilēlē ömöl, ěka yamō okudho obuko öt kī tēk, ēntō ba opodho piēn nwongo ěgērō ĩ kom lēla.

²⁶ Ēntō ngat na winyo köpna ni cē ba ketho ĩ tic cal k’amingo n’ögērō ödē ĩ kom kwo.

²⁷ Ka köth ocwe, kilēlē ömöl, ěka yamō okudho obuko öt kī tēk, cē öt bino rēdhērē na rac.”

²⁸ Ī karē na Yecu dong otyeko twakō köp nonu kibēc, lwak ouro pwony mērē rwök,

²⁹ piēn ēn opwonyo calō ngat na ut kī twēr, pathī calō epwonyegī mē cīk.

8

Yecu öcangō adhöbū

(Marako 1:40-45; Luka 5:12-16)

¹ Ī karē na Yecu oidho yo pīny kī ĩ wi kidi, lwak na pol ölübö körē.

² Ēcwō mörō na tye kī two dhöbū obino bothe ěka orumo cōngē pīny ĩ nyime nakun kobo nī, “Rwoth, ka in ĩmītō, ĩrömō mīōna dökō na leng.”

³ Yecu öryëö cingë cë ogudo ën nakun kobo nï, “An amitö, komi dong obed na leng!” Cë cücüth two dhöbü öcang ökö ki i kome.

⁴ Cë Yecu okobo nïnë nï, “Kür ikob both ngat mörö. Ëntö cïdhï inyuthiri both alamdhök ëka ïmïi tyër na Muca yam öcïkö, më bedo na calö caden bothgï.”

*Yecu öcangö atic k'adit wi acikari
(Luka 7:1-10)*

⁵ Ì karë na Yecu ödönyö i Kaperanaum, adit wi acikari më Roma mörö obino cë öbakö dhögë bothe nï,

⁶ “Rwoth, aticna obuto pïny i öt, two akwea ömakö ëka ödiö ën rwök.”

⁷ Yecu okobo nïnë nï, “An abino cïdhö ëka acangö ën.”

⁸ Adit wi acikari ögamö nï, “Rwoth, an ba apora nï in idöny i öda. Ëntö kob köp acël këkën cë aticna bino cang.

⁹ Pïën an kikoma thon abedo dhanö n'ëlöö alöa, ëka atye k'acikari na an alöögï. An akobo both ngat acël nï, ‘Cïdhï,’ cë cïdhö; ëka both ngat acël nï, ‘Bin,’ cë bino. Ka an akobo both aticna nï, ‘Tii ticni,’ cë tïmö.”

¹⁰ Ì karë na Yecu owinyo köp ni, ën obedo ki ur rwök nakun kobo both jö na tye ka lübö körë nï, “An akobo niwu köp adyer, an bara anwongo dhanö mörö i lobo Icarael na tye ki yee na tøk calö man.

¹¹ An akobo niwu nï jö na pol bino bino gïni ki kukidë ëka kuthö, cë bino bedo gïni pïny kanya acël

k'Abraam, Icaaka, ëka Jakob më camö karama i ker më polo.

¹² Ëntö jö n'onwongo myero obed gini i ker më polo ebino bologi yökö i cöl piny, kunön bino bedo ië koko ëka kaö lak."

¹³ Cë Yecu okobo both adit wi acikari ni, "Cidhi! Ebino timö kite na in iyee ködë." Atic mërë öcakö cang ökö i caa nön kikokome.

Yecu öcangö jö na pol

(Marako 1:29-34; Luka 4:38-41)

¹⁴ I karë na Yecu ödönyö i öt ka Petero, ën önönö marö ka Petero obuto piny na two lyetho ömakö.

¹⁵ Ën ömakö cingë ëka two lyetho öya ökö ki i kome, cë marö ka Petero öya malö ëka öcakö yübö cem ninë.

¹⁶ I kothyeno më ninö nön, jö na pol n'onwongo tye gini ki tipo na reco i komgi ekelo both Yecu, cë ën öryëmö tipo na reco ökö ki köp na ën ötwakö ëka etwoe kibëc öcang.

¹⁷ Man ötimërë ëk köp na yam adwarpiny Icaya ötwakö ocobere kakarë ni:

"Ën ökwanyö görüwa
ëka öyëö twowa."

Jö n'onwongo mitö lübö kör Yecu

(Luka 9:57-62)

¹⁸ I karë na Yecu önönö lwak na pol n'ögürö ën dyere, ën ömïö twërö më cidhö yo löka nam tung ca.

¹⁹ Cë apwony cik obino bothe ëka okobo ni, "Apwony, an abino lübö kori kanya kibëc na in ibino cidhö ië."

²⁰ Yecu ögamö nî, “Kwee tye kî öd rwo gîni ëka wîny na ngwëcö kî malö tye kî udi, ëntö Wod ka Dhanö ope kî kany mörö na ën pyelo wie ië.”

²¹ Alübörë nökënë dökî okobo nîne nî, “Rwoth, wëk an kono acîdh aik apapna.”

²² Ëntö Yecu okobo nîne nî, “Lüb köra, ëka wëk jö n'öthöo oik jöögî n'öthöo.”

Yecu öjükö yamö kî i nam

(Marako 4:35-41; Luka 8:22-25)

²³ Cë Yecu ödönyö i yeya ëka ëlübörë öcîdhö ködë.

²⁴ Cücüth yamö na ger öcakö kudho i nam, ëka pii na tingere malö onwongo dong cwök müo yeya më lüny ökö i nam. Ëntö Yecu onwongo öninö ökö.

²⁵ Ëlübörë öcîdhö ëka ocoo gîni ën nakun kobo gîni nî, “Rwoth, larwa! Wan ëcwök thöo!”

²⁶ Ën ögamö nî, “Un jö na yeewu nönök, pîngö ilwor unu?” Cë ën öya malö ocoko yamö ëka pii na tingere malö, cë pîny okwe moth.

²⁷ Ëlübörë ouro gîni nakun kobo gîni nî, “Koth ëcwö mënë ene? Naka thon yamö ëka pii na tingere malö winyo ën!”

Yecu öcangö cwö ariö na tye kî cene

(Marako 5:1-20; Luka 8:26-39)

²⁸ I karë na Yecu othuno i löka ca i lobo ka jö Gadara, cwö ariö na tye kî cene n'öya gîni kî i bur lyene oromo ködë. Gîn onwongo ger rwök na ngat mörö ope na römö wok i yoo nön.

²⁹ Gîn öcakö redo nî, “Wod k'Obanga, ngö na in imitö kî bothwa? In ibino më pwodowa na karë bara örömö?”

³⁰ Onwongo öthipan pün na pol tye ka cem na bobor ködgi.

³¹ Cene ökwaö Yecu ni, “Ka in ñryëmöwa ökö, ryëmwa i kom öthipan pün.”

³² Ën okobo nigä ni, “Cidh unu!” Cë gin odonyo yökö ki i kom cwö nön ëka ödönyö gin i kom pün, öthipan pün kibëc öngwëcö ki i nget kidi yo i nam ëka öthöö gin ökö i pii.

³³ Ëkwath n'onwongo kwaö pün öngwëcö gin ökö i taun ëka okobo gin gin n'ötümërë kibëc ëka gin n'ötümërë i kom cwö na cene ömakögi.

³⁴ Cë jö na tye i taun kibëc öcidhö gin yökö më romo ki Yecu. I karë na gin önënö ën, gin odweko gin Yecu më yaa ökö ki i lobogi.

9

Yecu öcangö dhanö na kome okwe

(Marako 2:1-12; Luka 5:17-26)

¹ Yecu ödönyö i yeya ëka öngölö nam yo löka tung ca, cë obino yo pacö thurgi.*

² Jö mökö okelo bothe dhanö na kome okwe n'obuto i ökëka. I caa na Yecu önënö yeegi, ën okobo both dhanö na kome okwe ni, “Di i cwinyi, woda; balni gin ëtimö kica ökö.”

³ Ëntö epwony cik mökö okobo i kin-gi kën-gi ni, “Dhanö ni tye ka yanyö Obanga!”

⁴ I karë na Yecu ongeö thamagi, cë openyogi ni, “Pïngö ibedo unu ki thama na rac i cwinywu?”

⁵ Mënë na yot: më kobo ni, ‘Balni gin dong ëtimö kica ökö,’ onyo më kobo ni, ‘Yaa malö icak woth’?

* **9:1 Pacö thurgi** Kaperanaum kanya Yecu ökwö ië.

⁶ Ëntö an abino miöwu ingeo ni Wod ka Dhanö tye ki twer i wi lobo me timö kica i kom bal gini. Cë en okobo both dhanö na kome okwe ni, “Ya malö, kwany ökekani ëka icidh yo pacö.”

⁷ Cë dhanö na kome okwe öya malö ëka ocidhö yo pacö.

⁸ I karë na lwak önönö ngö n'otimërë, lworo ömakögi rwök; ëka öpakö gini Obanga, n'omiö koth twerö non both jii.

*Yecu ocwodo Matayo
(Marako 2:13-17; Luka 5:27-32)*

⁹ I karë na Yecu öya ökö ki kunön, en önönö ecwö mörö n'obedo acök ocoro na nyingë Matayo obedo kanya onwongo ecökö ocoro ië. Yecu okobo ninë ni, “Lüb köra,” cë Matayo öya malö ëka ölubö körë.

¹⁰ Na Yecu ëka elübkörë tye gini ka cem i öt ka Matayo, ecök ocoro na pol ëka ëbal obino cë ocemo gini ködë.

¹¹ I karë n'Eparicayo önönö gin na tye ka timërë, gin openyo elübkörë ni, “Pingo apwonywu cemo kanya acël k'ecök ocoro ëka ëbal?”

¹² I karë na Yecu owinyo köp ni, en okobo ni, “Pathi jö na komgi yot enë mitö daktar, ëntö jö na two.

¹³ Ëntö cidh ipwonyere unu i tyen köp ni: ‘An amitö kica, pathi gin me aryëda.’ Piën an ba abino me cwodo jö na kitegi atir, ëntö ëbal.”

*Peny i kom rio kec
(Marako 2:18-22; Luka 5:33-39)*

14 Ī nīnō mōrō acēl ēlūbkōr Jon obino both Yecu ēka openyo gīnī ēn nī, “Pīngō wan ēka Eparicayo erio kec, ēntō ēlūbkōri ba rio gīnī kec?”

15 Yecu ōgamō nī, “Wele k'anyom twērō kumo nīngō ka anyom tye kōdgī? Ba twērē! Karē tye ka bino n'ebino kwanyō anyom ōkō kī bothgī; cē gīn dong bino rio kec.

16 “Ngat mōrō ope na dapō bōngū na nyen ī kom bōngū n'otii, piēn bōngū n'ēdapō bino tēlō bōngū nōkēnē ca ēka yēc ōkō na rac.

17 Dhanō mōrō ope na pīkō kōngō ōlōk na nyen ī ocwe na cōn gīnī. Piēn ka gīn ōpīkō, ocwe bino mwoc ōkō, kōngō ōlōk thon bino ōny ōkō cē ocwe bino bal gīnī ōkō. Pe, kōngō ōlōk na nyen ēpīkō ī ocwe na nyen gīnī, ēka gīn kībēc ba bino bal.”

Nyaka alōc ēka dhakō n'ogudo lak bōngū ka Yecu (Marako 5:21-43; Luka 8:40-56)

18 Ī karē na Yecu tye ka kobo kōp nī, alōc mōrō obino bothe cē orumo cōngē pīny ī nyime ēka okobo nīnē nī, “Nyara pod ōthōō athōa, ēntō bin ēk iketh cingi ī kome, cē bino kwō.”

19 Yecu ēka ēlūbkōrē ōya ēka ōcīdhō kōdē.

20 Cē dhakō mōrō n'onwongo remo obedo ka cwer kī ī kome pī mwaka apar wie ariō obino kī kungee cē ogudo lak bōngū ka Yecu.

21 Ēn okobo kī ī cwinye kēnē nī, “Ka agudo bōngū mērē kēkēn, abino cang ōkō.”

22 Yecu ōlōkērē cē ōnēnō ēn, ēka okobo nīnē nī, “Dīi cwinyi, nyara, yeeni ocangi.” Cē dhakō nōn ōcang ōkō ī caa nōn cūcūth.

²³ İ karë na Yecu ödönyö i dyekal k'alöc cë önönö ewer na wero wer më kumo ëka lwak na wöö gini ki koko,

²⁴ ën okobo ni, “Döny unu yökö. Anyaka ni ba öthöö ëntö öninö anina.” Ëntö gin önyerö gini ën.

²⁵ Kinge na lwak dong oduyo ökö yökö, ën öcïdhö i öt kanya epyelo nyakö ië ëka ömakö cing anyaka nön cë öya malö.

²⁶ Köp më emuth ni ökëth örömö lobo nön kibëc.

Yecu öcangö ëthöö wang ariö

²⁷ Kinge na Yecu dong öya ökö ki kany nön, ëthöö wang ariö ölübö gini körë nakun redo gini ni, “Kica omaki i komwa, Wod ka Daudi!”

²⁸ İ karë na ën dong ödönyö i öt, ëthöö wang ariö obino gini bothe ëka Yecu openyogi ni, “Un iyee unu ni an atwerö miöwu inönö piny?”

Gin ögamö ni, “Eyo, Rwoth.”

²⁹ Cë ën ogudo wang-gi ëka okobo ni, “Ëk ötimërë bothwu kite na yeewu tye ködë.”

³⁰ Cë wang-gi öyabërë. Yecu öcïkögi na tæk ni, “Kür ikob unu köp ni both ngat mörö.”

³¹ Ëntö gin öcïdhö ëka örwëö gini köp i kom Yecu örömö lobo nön kibëc.

³² Na gin dong tye ka yaa më cïdhö, jii okelo dhanö mörö both Yecu n'onwongo cen ömakö ëka na ba twak.

³³ Kinge na dong Yecu öryëmö cen ökö, dhanö nön n'onwongo ba twak öcakö twak. Lwak ouro nakun kobo gini ni, “Anaka yam gin mörö n'obedo köman bara onen i Icarael.”

³⁴ Ëntö Eparicayo okobo gini ni, “Ën ryëmö cene ki twër k'adwong më cene.”

Etic tye na nönök

³⁵ Yecu öcïdhö orimo kin peci kibëc na papath nakun pwonyo i cinagogagi gini, titö Emuth na Bër më ker k'Obanga ëka cangö koth twoe kibëc na papath.

³⁶ I karë na ën önënö lwak, kica ömakö i komgi rwök, piën onwongo tye gini ki par ëka ëwëkögi ata calö rom n'akwathgi ope.

³⁷ Cë okobo both ëlëbkörë ni, “Kac dwong ëntö etic tye na nönök.

³⁸ Pi manön, peny unu won pwodho ëk oor etic i kac i pwodho mërë.”

10

Yecu ooro ëkwëna apar wie arïö

(Marako 3:13-19; Luka 6:12-16)

¹ Yecu ocwodo ëlëbkörë apar wie arïö bothe ëka ömiögi twërö më ryëmö tipo na reco ëka më cangö twoe na papath kibëc.

² Man ënë nyïng ëkwëna apar wie arïö: më acël, Cimon (n'ecwodo ni Petero) ëka ömïn mërë Anderiya; Yakobo wod ka Jebedayo, ëka ömïn mërë Jon;

³ Pilipo ëka Batulumayo; Tomaci ëka Matayo n'obedo acök ocoro; Yakobo wod k'Alipayo, ëka Tadeo;

⁴ Cimon na mütö löckën ëka Yuda Ikariot, n'oketho örörö i kom Yecu.

⁵ Yecu ooro ëkwëna apar wie arïö ki cïk ni: “Kür icïdh unu both Erok onyo idöny unu i pacö ka jö Camaria mörö.

⁶ Ëntö cïdh unu both jö Icarael, na cal gini ki rom n'orwenyo.

⁷ Ka ïcïdhö unu, tit unu köp ni: ‘Ker më polo dong cwök.’

⁸ Cang unu etwoe, cer unu jö n'öthöo, löny unu jö na tye kï two dhöbü, ëka ïryëm unu cene. Ëmïöwu nono, ëka un thon mïi unu nono.

⁹ Kür iwoth unu kï gol onyo ryal onyo mola mörö ï jëbawu;

¹⁰ kür iwoth unu k'ocwe ï wothwu, onyo böngü më alöka, onyo wör, onyo lüth më woth; piën atic myero ëmïi cem mërë.

¹¹ “Pacö mörö kékën na un ibino dönyö ië, rang unu dhanö na kite mërë bër ëka ibed unu ï ödë naka ka ibino unu yaa.

¹² Ka idönyö unu ï öt, moth unu jö më öt nön kï moth më kuc.

¹³ Ka jö më öt nön öjölöwu, wëk unu kucwu odong ië; ëntö ka ba öjölöwu gïni, cë imïi kucwu odwog bothwu.

¹⁴ Ka ngat mörö ba bino jölöwu onyo winyo köpwu, têng unu apua më tyënwu* ka iya unu kï ï öt nön onyo pacö nön.

¹⁵ An akobo niwu köp adyer, ï nïnö më ngölö-köp, Obanga bino timö kïca na thwönë rwök both jö më Codom ëka Gomora na löö jö më pacö nön.

¹⁶ An aorowu kamë rom ï kin orudi. Pi manön bed unu na ryëk calö thwol ëka na mwol calö amam.

¹⁷ “Ëntö gwökërë unu ködgi; piën gïn bino miöwu ï cïng ëlök ëka ebino pwodowu kï del ï cinagogagi gïni.

* **10:14 Têng unu apua më tyënwu** nyutho ni Obanga ökwërö jö më pacö nön, piën gïn ökwërö winyo köp k'ëkwëna.

18 Ebino terowu i nyim elöc ëka i nyim rwodhi pïra na calö ecaden bothgi ëka both Erok.

19 Ëntö ka gin ömaköwu, kür ibed unu ki par i kom ngö na un ibino kobo onyo kite na un ibino kobo ködë. I caa nön ebino miöwu ngö na myero ikob unu,

20 piën pathi un ënë ibino twak, ëntö Tipo k'Apapwu ënë bino twak ki bothwu.

21 “Omego bino miö ömîn mërë më aneka, ëka apap bino miö athîn mërë më aneka; ëthînö bino jëm i kom enyodogi ëka bino gin miö enekogi.

22 Jö kibëc bino dagöwu pïra, ëntö ngat na bino cung na tæk naka i ajiki bino larë.

23 Ka eyelowu ki i kabedo mörö acël, lüü unu i kabedo nökenë. An akobo niwu köp adyer, ba ibino unu tyeko woth i peci më Icarael kibëc na bara Wod ka Dhanö obino.

24 “Athîn kwan ba dit löö apwony mërë, onyo atic ba dit löö adwong mërë.

25 Pore both athîn kwan më bedo calö apwony mërë, ëka atic më bedo calö adwong mërë. Ka adit na löö öt ecwodo ni Belijebul, ebino cwodo jö më ödë ki nyïng na rac röm kwene!

26 “Kür ibed unu ki lworö pïrgi. Gin mörö ope n'eumo na ba ebino yabö, onyo gin mörö ope n'opono na ba bino ngere.

27 Köp na an akobo niwu i cöl pïny, twak unu ökö na pïny lër; ëka köp n'ëmwöngö amwöngö i ithwu, red unu ködë i wi bie.

28 Kür ilwor unu jö na neko kom ëntö ba neko tipo. Ëntö lwor unu Obanga na twërö neko tipo ëka kom kanya acël i mac kapïny.

²⁹ Winy na thithinö ariö ba ëcadhögi pi ciling na nying? Entö mörö ope na twerö podho piny n'Apapwu ba ngeo.

³⁰ Naka thon yer wiwu kibec ëkwanö ökö.

³¹ Dong kür ibed unu kilworö; pirwu tek löö winy na pol ca ökö.

³² “Ngat mörö na bino tucu nyinga i nyim jii, an thon abino tucu nyingë i nyim Apapna na tye i polo.

³³ Entö ngat na bino kwërona i nyim jii, an thon abino kwëro ën ökö i nyim Apapna na tye i polo.

³⁴ “Kür itham unu ni an abino më kelo kuc i lobo. An ba abino më kelo kuc, entö pala abadë.

³⁵ An abino më kelo apokapoka i kin

“ ‘wod ëka apap mëre,
nyakö ëka aya mëre,
cii wod ëka adha mëre.

³⁶ Langö ka dhanö bino bedo dhanö më ödë kikokome.’

³⁷ “Ngat mörö na marö apap mëre onyo aya mëre na löa ökö ba opore më bedo mëga; ngat mörö na marö wode onyo nyarë na löa ökö ba opore më bedo mëga;

³⁸ ëka ngat mörö na ba tingo yath aria mëre cë lübö ki köra ba opore më bedo mëga.

³⁹ Ngat mörö na mitö gwökö kwö mëre bino rwenyo ökö, ëka ngat na rwenyo kwö mëre pira bino larö kwö mëre.

⁴⁰ “Ngat na bino jölöwu, nwongo öjöla, ëka ngat n'öjöla nwongo öjölö ngat n'oora.

⁴¹ Ngat mörö na bino jölö adwarpiny piën ën obedo adwarpiny bino nwongo cül n'ëcülö

k'adwarpiny, ëka ngat mörö na bino jölö dhanö na kite atir piën ën obedo dhanö na kite atir bino nwongo cül n'ëcülö ki dhanö na kite atir.

⁴² Ëka ka ngat mörö ömïö pii na ngic më amodha both ngat mörö acël ki i kin jö na thünö ni piën ën obedo alübköra, an akobo niwu köp adyer, ën bino nwongo cül mërë.”

11

Jö na Jon Abatica ooro both Yecu (Luka 7:18-35)

¹ I karë na Yecu otyeko cïkö ëlëbkörë apar wie arïö, ën öya ki kunön më pwony ëka më titö köp i peci më Galilaya.

² I karë na Jon owinyo ki i buc ngö na Kiricito onwongo tye ka timö, ën ooro ëlëbkörë

³ më penyo ën ni, “In ënë ngat n'onwongo myero obin, onyo wan myero ëkür ngat nökenë?”

⁴ Cë Yecu ögamö nigi ni, “Dök unu cen icidh ikob unu both Jon gin na un iwinyo ëka gin na un inënö:

⁵ Ëthöo wang wang-gi öyabërë, engwalo owotho, jö n'onwongo tye ki two dhöbü ëlönyögi, ëthöo ith owinyo piny, jö n'öthöo ecerogi ökö, ëka Emuth na Bër ëtitö both ëcan.

⁶ Tye ki gum dhanö na ba lökërë ökö ki kom yee mërë pira.”

⁷ I karë n'ëlëbkör Jon tye ka donyo gini yökö, Yecu öcakö twak ki lwak köp i kom Jon ni: “Ngö na un icidhö më nënö ki i thim? İcidhö unu më nënö agada na yamö yengo?

⁸ Cē ka pe, ngö na un ĩcĭdhö mē nēnō? Un ĩcĭdhö mē nēnō dhanö n'oruko böng na bēcö? Pe, jö na ruko böng na bēcö bedo gĭnĭ ĩ peci ka rwodhi.

⁹ Cē ngö na un ĩcĭdhö mē nēnō? Adwarpĭny? Eyo, an akobo bothwu nĭ un ĩnēnō ngat na löö adwarpĭny ökö.

¹⁰ Man ěnē ngat n'ēcöö köp ĩ kome:

“ ‘An abino oro aorna ĩ nyimi,
na ěnē bino yübö yoo nini.’

¹¹ An akobo niwu köp adyer: Dhanö mörö ope kĭ kin jö na mon önywölögĭ na pĭrē tēk na löö Jon Abatica, ěntö ngat na tĭdĭ rwök ĩ ker mē polo ěnē dĭt löö ěn.

¹² Cakērē ĩ karē ka Jon Abatica mē thuno ködē naka tin ker mē polo ölimö can rwök, ěka jö na ger tēmö gĭnĭ mē maö kĭ tēk.

¹³ Pĭen edwarpĭny kĭbēc ěka Cĭk ka Muca odwaro gĭnĭ naka othuno ködē ĩ karē ka Jon;

¹⁴ ěka ka ĩmĭtö unu yeo köpgĭ, Jon ěnē Eliya n'onwongo myero obin.

¹⁵ Ngat na ithe tye, myero ěn owiny.

¹⁶ “An abino poro rok mē karē ni kĭ ngö? Cal k'ĕthĭnō na bedo ĩ kabedo mē cuk gĭnĭ ěka cwodo ewodhgĭ:

¹⁷ “ ‘Wan ěküdhö pelu pĭrwu,
ěka un ba ĩmyël;

wan ewero wer lyël,
ěntö un ba ikumo.’

¹⁸ Pĭen Jon obino na ba cemo onyo madhö gin mörö, ěka gĭn kobo nĭ, ‘Ěn tye kĭ cen.’

¹⁹ Wod ka Dhanö obino na cemo ëka medho, ëka gïn kobo nĩ, ‘Ën obedo ngat n'owor ëka amërö, obedo okone k'ëcök ocoro ëka ëbal.’ Ëntö ryëkö ënë moko tic mërë na ën tio.”

*Can na bino podho i kom peci na ba ongut
(Luka 10:13-15)*

²⁰ Cë kinge Yecu öcakö twak k'akëmö kī jö më peci nön kanya ën onwongo obedo ka tio tango mërë ië, piën jö na tye ië ökwërö gĩnĩ ngut ökö.

²¹ “Ibino nënö can in, Korajin! Ibino nënö can in, Bethecaida! Ka tango n'onwongo ëtimögi bothwu onwongo ëtimö i Turo ëka Cidon, kono onwongo ongut gĩnĩ cön, nakun ruko gĩnĩ böngü cöla ëka juko gĩnĩ wigĩ kī buru.

²² Ëntö an akobo niwu nĩ Obanga bino timö kica na thwönë rwök i nĩnö më ngölö-köp both jö më Turo ëka Cidon na lööwu.

²³ Ëka in, Kaperanaum, ebino tingoni yo malö i polo? Pathi kömanön, ebino dwököni piny i kabedo ka jö n'öthöö. Ka onwongo tango n'onwongo etio bothi onwongo etio i Codom, onwongo twërö bedo naka i karë nĩ.

²⁴ Ëntö an akobo niwu nĩ Obanga bino timö kica na thwönë rwök i nĩnö më ngölö-köp both jö më Codom na lööwu.”

*Bin unu botha ëk iywe unu
(Luka 10:21-22)*

²⁵ I karë nön Yecu okobo nĩ, “An apaki Apap, Rwoth më polo ëka lobo, piën ikanö jami ni ökö kī both jö na ryëk ëka kī both jö na ngeo piny, ëka inyutho both ëthinö na pod thĩnö.

²⁶ Eyo, Apap, man ënë kite n'onwongo in imütö nï ötimërë ködë na yomo cwinyi."

²⁷ "Apapna otyeko miö jami kibëc ökö botha. Ngat mörö ope na ngeo Wod kono Apap këkën, ëka ngat mörö ope na ngeo Apap kono Wod këkën ëka both jö na Wod öyërö më nyutho ën."

²⁸ Cë Yecu okobo nï, "Bin unu botha, jö kibëc n'odhero ëka ki jö na yëc önüögï, cë an abino miöwu yweo.

²⁹ Ting unu ayokothna ëka inwong unu pwony ki botha, piën an awör ëka amwol i cwinya, ëka ibino unu nwongo yweo pi tipowu.

³⁰ Piën ayokothna yëö yot, ëka yëcna ba pëk."

12

Yecu obedo Rwoth më Cabit
(*Marako 2:23-28; Luka 6:1-5*)

¹ I karë nön Yecu owok i pwothi n'epuro bël ië k'ëlübörë i ceng Cabit k'Eyuda. Këc onwongo oneko ëlübörë, cë gin öcakö rïdhö with bël ëka omwodo gini.

² Ëntö i karë n'Eparicayo önënö, cë okobo gini both Yecu nï, "Nën, ëlübörë tye gini ka timö gin na cik ökwörö nï kür ëtim i ceng Cabit k'Eyuda."

³ Yecu okobo bothgi nï, "Un ba ikwanö gin na Daudi ötimö i karë na kec oneko ën kanya acël k'ewodhe?

⁴ Ën ödönyö i öt k'Obanga, cë Daudi ëka ewodhe öcamö ogati n'eketho i nyim Obanga—n'onwongo cik ökwörö nï gin kür öcam, ëntö pi ëlamdhök këkën.

⁵ Onyo un ba ikwanö ki i cik nï ëlamdhök na tye i öt k'Obanga twörö gini tic i ceng Cabit k'Eyuda ëka nwongo ba öbalö gini?

⁶ An akobo niwu nī tye gin mörö kany na dit na löö öt k'Obanga.

⁷ Ka cē onwongo ingeo unu tyēn köp ni, 'An amītō kīca, pathī lee mē atyēra,' onwongo myero kür dök ingöl unu köp ī wi jō n'ope kī bal.

⁸ Piēn Wod ka Dhanö ēnē obedo Rwoth mē Cabīt."

Ēcwō na cīngē ötal

(Marako 3:1-6; Luka 6:6-11)

⁹ Cē Yecu öya ökö kī kunön ēka öcīdhö ödönyö ī cinagogagī,

¹⁰ kanya onwongo ěcwō mörö na cīngē ötal tye iē. Eparicayo onwongo tye ka rangö gīnī kite mörö mē dotho Yecu, cē openyo gīnī ēn nī, "Cīk yeo nī ěcang dhanö ī ceng Cabīt?"

¹¹ Yecu okobo bothgī nī, "Ka ngat mörö kī kinwu tye kī römö acēl cē opodho ī bur ī ceng Cabīt, in ba īmakö ēka iywaö yökö?"

¹² Dhanö pīrē tēk rwök löö römö ökö! Pī manön cīk yeo nī ētīm gin na bēr ī ceng Cabīt."

¹³ Cē ēn okobo both ěcwō nön nī, "Ryē badi." Cē ěcwō nön öryēö badē, ēka badē öcang ökö na bēr ödökö calö nökēnē ca.

¹⁴ Ēntö Eparicayo odonyo yökö cē öyübö gīnī köp kite na myero enek gīnī kī Yecu.

Atic n'Obanga öyērö

¹⁵ Ī karē na Yecu ongeö yüb mē nekonē, öya ökö kī kunön. Lwak na pol ölübö gīnī ēn, cē Yecu öcangö jö kibēc n'onwongo two.

¹⁶ Ēn öcīkögī nī kür okob gīnī both jö nökēnē köp ī kome.

17 Man ötimëre ëk köp n'onwongo adwarpïny
Icaya ötwakö pirë ocobere:

18 “Man ënë aticna na an ayëro,
ngat na an amarö, na cwinya yom i kome.
An abino ketho Tipona i kome,
ëka ën bino kobo ngölö-köp atir both erok.

19 Ën ba bino dhaa onyo ba bino redo rwök,
ngat mörö ope na bino winyo dwönë i yodhi.

20 Ën ba bino türö agada n'ogom,
ëka ba bino neko wicu tara na tye ka dung,
naka ka ën okelo ngölö-köp atir i löc.

21 Lobo kibëc bino bedo ki gen pi nyïngë.”

Yecu ëka Belijebul

(Marako 3:20-30; Luka 11:14-23)

22 Cë ekelo both Yecu ëcwö mörö na cen tye i
kome n'onwongo wangë öthöö ëka ba twak. Yecu
öcangö ëcwö nön ëk ötwaki ëka önën pïny.

23 Jö kibëc obedo gïni ki ur rwök i kom gin na
Yecu ötimö ëka okobo gïni ni, “Man twërö bedo
Wod ka Daudi?”

24 Ëntö i karë n'Eparicayo owinyo gïni köp ni,
okobo gïni ni, “Dhanö ni ryëmö cen ki twërö ka
Belijebul, na ënë obedo adit ka cene.”

25 Yecu ongeö ngö n'onwongo gin tye ka thamö,
cë okobo bothgi ni, “Ker kibëc ka opokere ië ariö
bino bal ökö, ëka pacö onyo öt ka opokere ië ariö
ba twërö cung.

26 Ka Catan ryëmö Catan, nwongo ën opokere i
dul ariö i kome kënë. Cë dong ker mërë twërö cung
nïngö?

27 Ka an aryëmö cen kī twërö ka Belijebul, jöwu dong ryëmö gīnī cen kī twërö ka nga? Pī manön, gīn ēnē dong bino bedo gīnī ëngöl köpwu.

28 Ëntö ka an aryëmö cen kī twërö ka Tipo k'Obanga, cē ker k'Obanga obino dong ökö bothwu.

29 “Dhanö mörö ope na twërö dönyö i öt ka ngat na tēk mē yakö jami mērē, thwara ka ēn öcakö tweno dhanö na tēk ni ökö ëka dong cakö yakö jami kī i ödē.

30 “Ngat n'ope kukura nwongo ēn ba mīta, ëka ngat mörö na ba könya mē cökö kanya acēl köda kēthö akētha.

31 Pī manön akobo niwu, bal kibēc ëka ayeny ëtwërö timö kīca iē, ëntö bal mē yanyö Tipo Naleng ba ebino timö kīca iē.

32 Ngat mörö na twakö köp na rac i kom Wod ka Dhanö ebino timö kīca nīnē, ëntö ngat na twakö köp na rac i kom Tipo Naleng ba ebino timö kīca nīnē, kadī i karē ni onyo i karē na tye ka bino anyim.

33 “Yath na bër nyakö nyige na bēcö, ëka yath na rac nyakö nyige na reco, piën yath engeo kī nyige.

34 Un ëthīnö ororo, itwërö unu twakö köp na bër nīngö, nakun un jö na reco? Piën köp na tye i cwiny dhanö ēnē dhö dhanö twakö.

35 Dhanö na bër kwanyö gin na bër kī kin jami mērē na bēcö na ēn ökanö i cwinye, ëka dhanö na rac kwanyö gin na rac kī kin jami na reco na ēn ökanö i cwinye.

36 An akobo niwu nī köp kibēc mē caröcarö na dhanö twakö na ba gwökērē gīnī iē ebino pido pirē i nīnö mē ngölö-köp.

³⁷ Piën kī köp na in itwakö enë bino miöni ilöö köp, ëka kī köp na in itwakö enë bino miö engölö köp loi.”

Anyuth ka Yona

(Marako 8:11-12; Luka 11:29-32)

³⁸ Cë jö mökö n'obedo Eparicayo ëka epwony cik okobo gini both Yecu ni, “Apwony, wan emito nenö anyuth më tango na yaa kī bothi.”

³⁹ Entö Yecu ögamö ni, “Rok na reco ëka jö na yeegi ope i kom Obanga penyo gini pi anyuth më tango! Entö mörö ope n'ebino miö na path k'anyuth k'adwarpiny Yona.

⁴⁰ Piën kite na calö Yona onwongo obedo ii rec na thwönë ninö adek, kiceng ëka kiwor, komanön Wod ka Dhanö bino bedo ninö adek, kiceng ëka kiwor, i ngöm.

⁴¹ Jö më Ninebi bino cung gini kī rok më karë ni ëka bino ngölö gini köp i kome; piën ongut gini i karë më titö köp na Yona onwongo otitö, ëka kobedini ngat na dit na löö Yona tye kany.

⁴² Alöc na dhakö na tye yo kukwap lobo bino cung kanya acël kī rok më karë ni ëka ngölö-köp i kome; piën en öya kī i ajiki lobo më winyo ryekö ka Colomon, ëka ngat na dit na löö Colomon tye kany.

⁴³ “Ka tipo na rac öya ökö kī i kom dhanö mörö, en cidhö rimo kabedo na pii ope ië cë rangö ka yweo ëka ba nwongo kabedo mörö.

⁴⁴ Cë en kobo ni, ‘An abino dök i öt na an aya kī ië.’ Ka othuno, cë nwongo öt tye nono, eywëö na leng ëka eyübö ökö na bër.

⁴⁵ Cë dong cidhö kelo tipo na reco abirö nökenë gini na löö en ökö, cë dönyö gini ië ëka bedo kany

nön. Kinge dhanö nön bino bedo na rac na löö kite n'onwongo obedo ködë cön. Manön kite na bino bedo ködë i kom rok na rac më karë ni.”

*Aya ka Yecu ëka utmego mërë
(Marako 3:31-35; Luka 8:19-21)*

⁴⁶ I karë na Yecu onwongo pod tye ka twak ki lwak, aya mërë ëka utmego mërë onwongo ocung gini yökö nakun mitö gini twak ködë.

⁴⁷ Cë dhanö mörö okobo both Yecu ni, “Ayani ëka utmegoni ocung gini yökö mitö twak kodi.”

⁴⁸ Yecu ögamö ni, “Ayana ënë nga ëka utmegona ënë ngagi?”

⁴⁹ Cë Yecu öcimö ëlëbkörë, cë okobo ni, “Man ënë ayana ëka utmegona.

⁵⁰ Piën dhanö na tio gin n'Apapna na tye i polo mitö, manön ënë ömëra, amëra, ëka ayana.”

13

*Carolok i kom acwö kodhi
(Marako 4:1-9; Luka 8:4-8)*

¹ I ninö acël nön Yecu öya ökö ki i öt, cë öcïdhö obedo i dhö nam.

² Lwak na pol rwök öcökërë gini bothe, ömïö ën ödönyö i yeya cë obedo ië, nakun jö kibëc ocung gini i dhö nam.

³ Cë okobo bothgi köp na pol i carolok, nakun kobo ni: “Apur öcïdhö më cwönö kodhi.

⁴ I karë na ën tye ka cwöc, kodhi mökö ökir i nget yoo, ëka wïny obino cë öcamö gini ökö.

⁵ Kodhi nökenë ökir kanya obedo kitekite, na ngöm nönök ië. Kodhi ni otuu piöpïö piën ngöm onwongo rëp.

⁶ Ëntö i karë na ceng öryëny öwangögi rwök, oner gini ökö piën oriigi ba ödönyö na thuth.

⁷ Kodhi nökenë ökir i kin okudhi, cë okudhi ödöngö ëka ödiögi ökö.

⁸ Kodhi nökenë ökir i kom ngöm na bër, cë önyakö nyig-gi, mökö mia acël, nökenë pyer abicël, ëka mökö pyer adek na kadhö man onwongo ëcwö.

⁹ Ngat na tye ki ith më winyo myero owiny.”

¹⁰ Cë ëlëbkör Yecu obino bothe ëka openyo gini ni, “Pïngö in itwak ki carolok both jii?”

¹¹ Yecu ögamö ni, “Ngec më müng më ker më polo ëmiö ökö bothwu, ëntö ba ëmiö bothgi.

¹² Piën ngat na tye ki gin mörö, ebino mëdö bothe, ëka bino bedo ködë na бүp. Ngat n'ope ki gin mörö, naka gin na ën tye ködë ebino kwanyö ökö ki bothe.

¹³ Man ënë ngö n'ömiö an atwak ki carolok both jii:

“Kadi bed nënö gini piny, ba neno gini;

kadi bed winyo gini, ba winyo onyo niang gini.

¹⁴ Köp k'Obanga na yam adwarpiny Icaya odwaro ocobere kakarë i komgi ni:

“ ‘Un ibino winyo, ëntö ba ibino niang ië;

un ibino nënö, ëntö ba ibino unu niang ië.

¹⁵ Piën jö ni cwinygi dong ödökö na nwang;

ithgi ba winyo köp,

ëka oumo wang-gi ökö.

Cë wang-gi ba twërö nënö piny,

ëka ithgi ba twërö winyo köp,

cwinygi ba twërö niang,

ëka ba twërö gini lökërë botha,

ëk an acang-gi.’

16 Ëntö wangwu tye kî gum, piën nënö gîni pîny, ëka ithwu piën winyo gîni köp.

17 An akobo niwu köp adyer nî edwarpîny na pol ëka kî jö na kitegî atîr öparö gîni më nënö ngö na un itye ka nënö, ëntö ba önënö gîni, ëka më winyo ngö na un itye ka winyo ëntö ba owinyo gîni.

18 “Winy unu dong ngö na carolok i kom acwö kodhi gönyö:

19 Ka dhanö mörö owinyo köp më ker k'Obanga cë ba öniang ië, ngat na rac na nyîngë Catan bino ëka kwanyö kodhi n'onwongo ëcwö i cwinye ökö. Man ënë kodhi n'ökîr i yoo.

20 Kodhi n'ökîr kanya obedo kitekite, cung pî jö na gamö köp k'Obanga piöpiö kî yom cwiny ka gîn owinyo.

21 Ëntö kite n'ope k'orii, bedo pî karë mörö na nönök. Ka can onyo ayela mörö obino pî köp k'Obanga, ën podho ökö piöpiö.

22 Kodhi n'ökîr i kin okudhi, cung pî jö na winyo köp, ëntö parö köp më kwö më lobo nî ëka miti më lönyö diö köp ökö, cë miö ba nyak gîni.

23 Ëntö kodhi n'ëcwö ökîr i ngöm na bër, cung pî jö na winyo köp ëka niang gîni ië. Gîn nyakö nyig-gî, nökënë mia acël, nökënë pyer abicël, ëka nökënë pyer adek.”

Carolok më döö

24 Yecu dökî okobo bothgî carolok nökënë nî: “Ker më polo cal kî dhanö mörö n'öcwö kodhi na bëcö i pwodho mërë.

25 Ëntö i karë na jö kibëc önînö gîni ökö, langö mërë obino cë öcwö nyig döö i kin kal, ëka öcîdhö ökö.

26 İ karë na kal n'ëpidhō otuu ödöngö, kal öngök, cë döo thon öcakö nen.

27 “Etic ka won pwodho öcïdhö gïni bothe cë openyo gïni ën ni, ‘Adwong, in onwongo ba icwö kodhi na bëcö i pwodhoni? Kara döo dökï öya ki kwene?’

28 “Won pwodho ögamö ni, ‘Langö ënë ötïmö kömanön.’

“Cë etic openyo ën ni, ‘In imitö ni wan ëcïdh epudh döo nön gïni ökö?’

29 “Ëntö won pwodho ögamö ni, ‘Pe, piën ka itye unu ka pudho döo, un itwërö pudho kal ökö kanya acël ki döo.

30 Wëk unu döo ki kal ödöng gïni kanya acël naka i karë më kac. İ karë nön an abino kobo both ëkac: Cak unu pudho döo ökö ëka itwe unu i dul na papath më awanga; cë icök unu kal ëka iketh unu i dëröna.’ ”

Carolok i kom kodhi karadali ëka thöbï

31 Ën dökï okobo bothgi carolok nökenë: “Ker më polo cal ki nyig kodhi karadali, na dhanö otero cë öpidhō i pwodho mërë.

32 Kodhi karadali obedo kodhi na tidï rwök ki kin kodhi kibëc, ëntö ka ödöngö dökö na thwönë ki kin jami na tye i pwodho ëka bedo yath, na wïny na ngwëcö ki malö bino gërö udigi i jangë gïni.”

33 Ën dökï okobo bothgi carolok nökenë: “Ker më polo cal ki thöbï na dhakö mörö ökwanyö cë orubo ki mökö ogati na thwönë, naka ka mökö kibëc oyenyö okwot.”

34 Yecu ötwakö köp ni kibëc ki carolok both lwak; ën ba okobo gin mörö bothgi na ba otio ki carolok.

³⁵ Man ötimërë ëk köp na yam adwarpiny ötwakö ocoberë:

“An abino twak kodwu kî carolok gîni,
an abino kobo jami n'ökanërë cakërë anaka i
acaki cweno lobo.”

Yecu ögönyö tyën köp më carolok më döö

³⁶ Cë Yecu öwëkö lwak ëka öcïdhö ödönyö i öt.
Ëlückörë obino bothe cë okobo gîni nî, “Göny nîwa
carolok i kom döö na tye i pwodho.”

³⁷ Yecu ögamö nî, “Ngat n'öcwö kodhi na bëcö ënë
Wod ka Dhanö.

³⁸ Pwodho ënë lobo, ëka kodhi na bëcö cung pî jö
më ker k'Obanga. Döö ënë ëthinö ka ngat na rac,

³⁹ ëka langö n'öcwö kodhi nön gîni ënë Catan. Kac
ënë ajiki pîny, ëka ëkac ënë emalaika.

⁴⁰ “Kite na calö epudho kî döö gîni ködë ëka
ëwangö ökö i mac, bino bedo nî kömanön thon i ajiki
pîny.

⁴¹ Wod ka Dhanö bino oro emalaika mërë, ëka
bino cökö gîni kî i ker mërë gin na kibëc na kelo bal
ëka kî jö kibëc na timö gin na rac.

⁴² Gîn bino bologî i mac na lyeth, kanya koko ëka
kaö lak tye ië.

⁴³ Cë jö na kitegî atir bino ryëny gîni calö ceng i
ker k'Apapgî. Ngat na ithe tye, myero ën owiny.

Carolok i kom lönyö n'ëkanö

⁴⁴ “Ker më polo cal kî lönyö n'ëkanö i pwodho. Ka
dhanö onwongo, cë iko dökî, ëka pî yom cwinye
mïö ën cïdhö cadhë jami kibëc n'onwongo ën tye
ködë, cë wilö pwodho nön ökö.

45 “Ker më polo cal dökî k'acath na rangö jami na bëcö na wel mërë tøk.

46 Ka onwongo mörö acël na bër rwök, ën cïdhö cë cadhö jami kibëc n'onwongo ën tye ködë ëka wilö gin nön ökö.

Carolok i kom böö

47 “Ker më polo cal dökî kî böö n'onwongo ëcïkö i nam n'ömakö koth rëc kibëc na papath.

48 I karë na böö opong, ëcïk rëc öywaö gïni böö yökö i lak kulo. Cë obedo gïni pïny ëka öyëro gïni rëc na bëcö eketho i adïta, ëntö eyuo man onwongo tye gïni na rac ökö.

49 Man ënë kite na bino bedo ködë i karë më ajiki pïny. Emalaika bino bino gïni ëka poko jö na reco ökö kî kom jö na kitegî atïr,

50 ëka bologî i mac na lyeth, kanya koko ëka kaö lak tye ië.”

51 Yecu openyogî nï, “Un inïang i kom köp ni kibëc?”

Gïn ögamö nï, “Eyo, wan ënïang ië.”

52 Cë Yecu okobo nïgî nï, “Pï manön apwony cïk mörö këkën n'epwonyo kî köp i kom ker më polo cal kî won öt, na kwanyö jami na nyen ëka jami na cön kî kanya ën kanö lönyö mërë ië.”

Ëkwërö Yecu kî i Najaret

53 I karë na Yecu otyeko twakö carolok ni gïni, ën öya ökö kî kunön.

54 Cë ën odwogo i lobo thurgî ëka öcakö pwonyo jïi i cinagogagî. Jïi obedo kî ur rwök cë okobo gïni nï, “Dhanö ni onwongo ryökö ëka tøkö më tango ni gïni kî kwene?”

⁵⁵ Man ba obedo wod k'apaa bao? Aya mërë pathi Maria, ëka utmego mërë ba gin ënë Yakobo, Yocepu, Cimon ëka Yuda?

⁵⁶ Amege mërë kibëc ba tye gin kod onu kany? Cë dhanö ni onwongo köp ni kibëc ki kwene?

⁵⁷ Cë gin ökwörö ën ökö.

Ëntö Yecu okobo bothgi ni, “Adwarpiny ewörö i kabedo kibëc na path ki i lobo thurgi ëka ki i pacögi.”

⁵⁸ Yecu ba otio tango na pol kunön, piën yeegi onwongo ope.

14

Thöö ka Jon Abatica

(Marako 6:14-29; Luka 9:7-9)

¹ I karë nön Erode n'obedo alöc më Galilaya owinyo köp na pol i kom Yecu,

² ëka ën okobo both etic mërë ni, “Man ënë Jon Abatica, n'ocer ökö ki i kin jö n'öthöö! Manön ënë ömïö ën tye ka tio koth tango na calö man.”

³ Erode onwongo ömakö Jon ëka otweo ën i buc pi Kerodia dhakö k'ömïn mërë Pilipo,

⁴ piën Jon Abatica onwongo obedo ka kobo both Erode ni, “Cik ba oyeo ni ilök dhakö k'omeru obed megì.”

⁵ Erode onwongo mitö neko Jon ökö, ëntö onwongo lworo jii, piën gin onwongo yeo ni Jon obedo adwarpiny.

⁶ Ëntö i karë më po pi nywölö Erode, nyaka Kerodia ömyël i nyim wele cë oyomo cwiny Erode rwök,

⁷ n'ömïö ën öcïkërë nakun kwongere both nyakö nön më müö gin na kibëc na ën bino penyo pïrë.

⁸ Aya mërë okobo nïnë köp na ën myero okobi, cë nyakö nön öcïdhö okobo nï, “Mia wi Jon Abatica i cania kany.”

⁹ Cë rwoth Erode okumo rwök, ëntö pï kwong na ën okwongo ëka pï wele mërë, ömïö ën öcïkö nï myero ëmïi.

¹⁰ Cë Erode ooro acikari mërë më cïdhö nguno ngut Jon ökö kï i buc,

¹¹ ëka oketho gïni wie i cania cë ëmïö both nyakö nön n'otero both aya mërë.

¹² Kinge ëlübör Jon obino gïni otingo kome ëka oiko gïni. Cë gin öcïdhö okobo both Yecu.

Yecu öpïdhö jö elip abic

(Marako 6:30-44; Luka 9:10-17; Jon 6:1-14)

¹³ I caa na Yecu owinyo gin n'ötïmërë i kom Jon, ën öya ökö kï kunön kï yeya cë öcïdhö yo kanyalik më bedo kënë. I karë na jïi owinyo gïni köp nön, cë ölübö gïni körë nakun wotho kï tyën-gï kï i peci na papath.

¹⁴ I karë na Yecu idho kï i yeya, ën önënö lwak na pol, ëka kïca ömakö ën i komgï, cë öcangö jö n'onwongo two gïni.

¹⁵ Ka othuno kothyeno, ëlübörë obino bothe cë okobo gïni nï, “Piny ocido dong ökö ëka kany obedo kanyalik. Müi jïi öcïdh gïni i kin peci ëk öcïdh öwïl gïni cem më acamagi.”

¹⁶ Yecu ögamö nï, “Gïn myero kür öcïdhï ökö, miwugï gin mörö më acama.”

¹⁷ Gïn ögamö nï, “Wan etye kany k'ogati abic ëka kï rëc ariö kékën.”

18 Yecu okobo nī, “Kel unugī botha kany.”

19 Cē ēn okobo both lwak mē bedo pīny ī kom lum. Yecu ökwanyö ogati abic ēka rēc ariö cē önēnō malö ī polo, ēn ölēgö gum ēka opoko ī ogati gīnī. Cē ömiögī both elübkörē, ēka elübkörē ömiögī both jīī.

20 Gīn kibēc ocemo oyeng gīnī. Elübkörē öcökö gīnī ngīny cem n'odong pong aditi apar wie ariö.

21 Jö n'öcamö gīnī cem nön onwongo römö gīnī cwö elip abic, na ba ekwanö mon ēka ethinö.

Yecu owotho ī wi pii

(Marako 6:45-52; Jon 6:15-21)

22 Cücüth Yecu ömiö elübkörē ödönyö ī yeya mē cīdhö anyim nīnē yo löka nam tung ca, nakun ēn pod odong mē miö lwak cīdhö ökö.

23 Kinge na dong Yecu ömiö lwak öcīdhö ökö, ēn öcīdhö ī wi kidi kēnē mē lēga. İ karē na dong pīny oyutho, ēn onwongo tye kēnē kunön,

24 ëntö yeya onwongo dong öcīdhö ökö na bor kī ī lak nam, pii na tingere malö onwongo yelo yeya, piēn yamö onwongo tye ka kudho bino ī komgī.

25 İ kin caa abungwēn ēka caa apar wie ariö mē ruu ka pīny, Yecu obino both elübkörē na wotho ī wi pii.

26 İ karē n'elübkörē önēnō ēn wotho ī wi pii, cē tipo komgī öthöö ökö. Gīn oredo rwök pī lworö, nakun kobo gīnī nī, “Man obedo jwök!”

27 Ëntö cücüth Yecu okobo nīgī nī, “Dīī unu cwinywu, an önön. Kür ilwor unu.”

28 Cē Petero ögamö dhögē nī, “Rwoth, ka in önön, mīa abin bothi nakun awotho ī wi pii.”

29 Yecu okobo nīnē nī, “Bin.”

Cē Petero oidho ökö kī ī yeya, owotho ī wi pii mē bino both Yecu.

³⁰ Ēntō ka Petero önönö yamö tye ka kudho rwök, ěn öcakö bedo na lwor ěka öcakö lüny ī pii. Cē okok nī, “Rwoth, lara!”

³¹ Cücüth Yecu olyao cingē cē ömakö ěn ěka okobo nī, “In itye kī yee na tītīdī. Pīngö in ibedo ka kalakala?”

³² Ī karē na gīn dong ödönyö ī yeya, cē yamö ocung ökö.

³³ Cē ělūbkör Yecu n'onwongo tye gīnī ī yeya öcakö gīnī wörö ěn nakun kobo gīnī nī, “Adyer, in ibedo Wod k'Obanga.”

³⁴ Kinge na dong gīn öngölö nam, othuno gīnī ī lobo Genecaret.

³⁵ Ī karē na jö na tye ī kabedo nön ongeö Yecu, cē ooro gīnī köp ī kabedo kībēc n'ögürö lobo nön. Jīi okelo etwoe kībēc both Yecu.

³⁶ Gīn ökwaö ěn ěk etwoe ogud gīnī lak böngü mērē kēkēn, ěka jö kībēc n'ogudo ěcangögi ökö.

15

Pwony mē thēkwarö k'edong

(Marako 7:1-13)

¹ Kinge karē mörö, Eparicayo mökö ěka epwony cīk öya gīnī kī ī Jerucalem obino both Yecu cē openyo gīnī nī,

² “Pīngö ělūbkori türö gīnī cīk mē thēkwarö k'edong? Gīn cemo na ba ölwökö gīnī cīng-gī.”

³ Yecu ögamö nī, “Ěka pīngö un ba ělübö unu cīk k'Obanga pī lübö cīk mē thēkwaröwu?”

⁴ Pīēn Obanga okobo nī, ‘Wör apapni ěka ayani’

ëka ‘Ngat na bino yanyö apap mërë onyo aya mërë myero enek ökö.’

⁵ Ëntö ikobo unu nī ka dhanö mörö okobo both apap mërë onyo aya mërë nī, ‘Gin n'onwongo myero akonyi ködë amïö dong ökö both Obanga,’

⁶ ën myero kür ‘öwör k'apap mërë’ ködë. İ yoo nön un ikwërö köp n'Obanga okobo pī lübö cık mē thëkwaröwu.

⁷ Un etwodo! İcaya yam ötwakö köp n'atir i karë na ën odwaro köp i komwu:

⁸ “ ‘Rok ni wöra gini ki del dhögi,
ëntö cwinygi bor köda.

⁹ Gin wöra nono;
pwonygi obedo cık na makö kite ka dhanö.’ ”

¹⁰ Yecu ocwodo lwak bothe, cë okobo nigı nı, “Winy ëka inıang unu.

¹¹ Pathı gin na dönyö ki i dhö dhanö ënë balö dhanö ëntö gin na donyo ki i dhö dhanö ënë balö dhanö.”

¹² Cë ëlübör Yecu obino bothe ëka openyo gini nı, “In ingeo nı Eparicayo cwinygi öwang rwök i karë na gin owinyo köp na in ikobo?”

¹³ Yecu ögamö nı, “Gin apidha kibëc n'Apapna na tye i polo ba öpidhö ebino pudho ökö k'orıi mërë gini.

¹⁴ Wëk unu obed gini; gin obedo ëthöö wang na pëö ëthöö wang ewodhgı. Ka athöö wang pëö athöö wang awodhe, gin kibëc bino podho i bur.”

¹⁵ Cë Petero okobo nı, “Göny niwa carolok ni.”

¹⁶ Yecu openyogi nı, “Un kara thon bara inıang unu?

¹⁷ Un ba ñniang unu nĩ gin na kibēc na dōnyō ñ dhō dhanō dōnyō ñ ĩc ēka donyo yōkō kī ñ komi?

¹⁸ Ēntō jami na donyo yōkō kī ñ dhō dhanō yaa kī ñ cwiny dhanō, ēka jami nĩ ěnē balō dhanō.

¹⁹ Piēn gin na yaa kī ñ cwiny dhanō ěnē thama na reco, nek, elomi, tīm mē ōlyang, kwalō kwo, caden mē twodo, ēka ayeny.

²⁰ Man ěnē jami na balō dhanō; ěntō pathĩ cem kī cing na ba ēlwōkō ěnē balō dhanō.”

*Yee ka dhakō mē Kanaan
(Marako 7:24-30)*

²¹ Kinge na Yecu ōya ōkō kī kunōn ěn ōcīdhō ñ lobo n'ōgūrō Turo ēka Cidon.

²² Cē dhakō mōrō mē Kanaan n'ōya kī ñ lobo nōn obino bothe nakun kok nĩ, “Rwoth, Wod ka Daudi, kīca omaki ñ koma! Cen ōmakō nyara na rac rwōk!”

²³ Ēntō Yecu ba ōgamō dhōgē. Cē ēlūbkōrē obino bothe ēka ōkwaō gīnĩ ěn nĩ, “Ryēm dhakō nĩ ōcīdh ōkō, piēn tye ka mēdērē kī koko ñ kōrwa.”

²⁴ Cē Yecu ōgamō nĩ, “An onwongo eora both jō Icarael kēkēn, piēn gīn tye na calō rom n'orwenyo.”

²⁵ Ēntō dhakō nĩ obino ēka orumo cōngē ñ nyim Yecu nakun kobo nĩ, “Rwoth, kōnya!”

²⁶ Yecu ōgamō nĩ, “Ba bēr mē yuo cem k'ēthīnō yo both gwongi.”

²⁷ Dhakō nōn ōgamō nĩ, “Eyo, Rwoth, ěntō naka thon gwongi camō gīnĩ nginy cem na podho kī ñ mēja k'editegĩ.”

²⁸ Cē Yecu ōgamō nĩ, “Dhakō, in itye kī yee na thwōnē! Ēk gin na in ĩmītō ōtīmērē kite na in ĩmītō.” Cē nyarē ōcang ōkō ñ caa nōn kikokome.

Yecu öcangö jö na pol

²⁹ Yecu öya ökö kī kunön ëka oroko nget Nam më Galilaya. Ën öcīdhö yo wi kidi cë obedo pīny.

³⁰ Lwak na pol obino both Yecu nakun ekelo engwalo, ëthöö wang, jö na mulo amula, jö na thë lëbgī otwere, ëka etwoe nökenë na pol, cë gīn opyelo i nyime; ëka Yecu öcangögi.

³¹ Jīi obedo kī ur rwök i karë na gīn önönö jö na thë lëbgī otwere ka twak, jö na mulo amula öryërë, jö n'ongwal ka wotho ëka ëthöö wang nönö pīny. Cë lwak öpakö gīni Obanga ka jö Icarael.

Yecu öpīdhö jö elip angwën (Marako 8:1-10)

³² Cë Yecu ocwodo ëlүbkörë bothe ëka okobo nī, “Kīca ömaka i kom jö nī; pīën obedo gīni dong botha kany pī nönö adek ëka ope gīni kī gīn mörö më acama. An ba amütö nī öcīdh gīni na kec onekogi, pīën gīn twërö wilere gīni kī i yoo.”

³³ Ëlүbkörë ögamö nī, “Onu ëtwërö nwongo cem kī kany n'obedo thim nīngö më pīdhö lwak nī?”

³⁴ Yecu openyogi nī, “Ogati adi na un itye ködë?”

Gīn ögamö nī, “Ogati abīrö ëka rëc mörö na nönök.”

³⁵ Cë Yecu okobo both lwak ëk obed gīni pīny i ngöm.

³⁶ Cë ën ökwanyö ogati abīrö kī rëc, ëka kinge na dong ömīö pwöc both Obanga, ën opokogi ëka ömīögi both ëlүbkörë, cë ömīö gīni both lwak.

³⁷ Gīn kibëc öcamö ëka oyeng gīni. Kinge cem, ëlүbkör Yecu öcökö gīni ngīnyë n'odong aditi abīrö n'opong.

³⁸ Wel jö n'ocemo gini onwongo tye elip angwën, na ba êkwanö mon ëka êthînö.

³⁹ Kinge na dong Yecu ömïö lwak öcïdhö ökö, ën ödönyö i yeya ëka öngölö nam öcïdhö i lobo më Magadan.

16

Eparicayo ökwaö gini pi anyuth

(Marako 8:11-13; Luka 12:54-56)

¹ Eparicayo ëka Ecadukayo obino gini both Yecu cë ötëmö gini ën ni onyuth bothgi anyuth n'öya ki i polo.

² Yecu ögamö ni, “Ka piny oyutho, un ikobo ni, ‘Piny bino bedo na bër, piën polo nen na kwar,’

³ ëka i kodiko cön un ikobo ni, ‘Tin yamö bino kudho rwök, piën polo nen na kwar ëka ocido na cöl.’ Un ingeo poko kin gin na nen i pöl, ëntö ba itwëro unu poko anyuth më karë gini.

⁴ Rok na reco ëka jö na yeegi ope i kom Obanga penyo gini pi anyuth më tango, ëntö mörö ope n'ebino möö na path k'anyuth k'adwarpiny Yona.” Cë Yecu öya ökö ki bothgi ëka öcïdhö ökö.

Thöbi k'Eparicayo ëka më k'Ecadukayo

(Marako 8:14-21)

⁵ I karë n'ëlübkör Yecu öngölö gini nam yo löka tung ca, wigi owil ökö më makö ogati.

⁶ Yecu okobo bothgi ni, “Gwökërë unu ki i kom thöbi k'Eparicayo ëka më k'Ecadukayo.”

⁷ Gin ölarö köp ni i kin-gi kën-gi cë okobo gini ni, “Ën tye ka kobo piën onu ba ëmakö ogati mörö.”

⁸ İ karë na Yecu ongeŋo ngö na gîn tye ka larö, ën openyo nî, “Un jö na yeewu nöŋ, pîngö itye unu ka twak i kinwu kenwu nî ba imakö unu ogati mörö?”

⁹ Un pod bara iniang unu? Un ba ipo i ogati abic pî jö elip abic, ëka aditi adi na un icökö?

¹⁰ Onyo ogati abirö pî jö elip angwën ëka aditi adi na un icökö?

¹¹ Pîngö ba iniang unu nî an onwongo ba atye ka twakö köp i kom ogati bothwu? Entö bed nî gwökërë unu kî kom thöbî k'Eparicayo ëka më k'Ecadukayo.”

¹² Cë kinge gîn öniang nî Yecu onwongo ba tye ka kobo bothgî më gwökërë kî kom thöbî n'etio ködë i ogati, entö më gwökërë kî kom pwony k'Eparicayo ëka më k'Ecadukayo.

Petero otuco köp i kom Yecu

(Marako 8:27-30; Luka 9:18-21)

¹³ İ karë na Yecu othuno i lobo na cwök kî Cecaria Pilipi, cë ën openyo elübkörë nî, “Nga na jîi kobo nî Wod ka Dhanö obedo?”

¹⁴ Gîn ögamö nî, “Jö mökö kobo nî in ibedo Jon Abatica; jö nökenë kobo nî in ibedo Eliya; ëka jö nökenë pod kobo nî in ibedo Jeremia onyo ngat mörö acël i kin edwarpîny.”

¹⁵ Yecu openyogî nî, “Un kono ikobo unu nî an abedo nga?”

¹⁶ Cimon Petero ögamö nî, “In ibedo Meciya, Wod k'Obanga na kwö.”

¹⁷ Yecu ögamö nî, “In itye kî gum, Cimon wod ka Yona, piën ngat mörö ba onyutho nini köp ni entö Apapna na tye i polo ënë onyutho nini.

18 Kobedini an akobo nini nĩ in ibedo Petero,*
ëka i wi kidi ni an abino gërö jö n'oye an ië, ëka tẽkö
mẽ thöö† ba bino löönö.

19 An abino mĩöni agöny mẽ ker mẽ polo; gin
na kibęc na in itweo i wi lobo ebino thon tweo i
polo, ëka gin mörö na in igönyö i wi lobo ebino thon
gönyö i polo.”

20 Cẽ Yecu öcĩkö ëlübörẽ rwök ëk kür okob gĩni
both ngat mörö nĩ ën ebado Meciya.

*Yecu ötwakö köp i kom thöö mërẽ
(Marako 8:31-9:1; Luka 9:22-27)*

21 Cakërẽ i karẽ nön, Yecu öcakö nyutho both
ëlübörẽ nĩ myero ën ëcĩdh yo Jerucalem ëka ëlĩm
can na pol rwök i cing edong, ëlamdhök na dito ëka
epwony cĩk. Ebino nekonẽ, ëntö i nĩnö mẽ adek
ebino cero ën ökö.

22 Cẽ Petero otero Yecu kĩ cecen ëka öcakö coco
nakun kobo nĩ, “Obanga kür oye, Rwoth! Man
myero kür ötimërẽ i komi!”

23 Yecu ölökerẽ both Petero cẽ okobo nĩ, “Yaa
ökö kĩ botha, Catan! In ibedo orii ökö botha,
piën thamani ba obedo mẽ k'Obanga, ëntö mẽ ka
dhanö.”

24 Cẽ Yecu okobo both ëlübörẽ nĩ, “Ka ngat mörö
mitö lübö köra, myero kono ökwërẽ kënẽ, ëka öcak
tingo yath ariã mërẽ cẽ ölüb köra.

25 Piën dhanö na mitö larö kwö mërẽ bino
rwenyo kwö mërẽ arwenya, ëntö dhanö mörö na
bino rwenyo kwö mërẽ pĩra bino nwongo kwö
mërẽ.

* 16:18 *Petero* gönyö nĩ kidi. † 16:18 *Thöö* onyo kapiny.

²⁶ Ngö na in ibino nwongo ka itye kī jami më lobo ni kibēc cē irwenyo kwōni? Onyo ngö na dhanö twērö miö më lökö kī kwö mērē?

²⁷ Piën Wod ka Dhanö bino dwogo kī dheo k'Apap mērē kanya acël k'emalaika mērē, ëka bino cülö ngat acëlacël na lübērē kī tic na ën otio.

²⁸ An akobo niwu köp adyer, jö mökö n'ocung kany ba bino bilö thöo na bara önönö gīni Wod ka Dhanö ka tye ka bino i ker mērē.”

17

Kom Yecu ölökerē na path

(Marako 9:2-13; Luka 9:28-36)

¹ Kinge ninö abicël, Yecu otero Petero, Yakobo ëka Jon ömīn Yakobo, cē öidhö ködgī i wi kidi malö kanya gīn onwongo tye ië kën-gī.

² Kī kunön kome ölökerē na path i nyimgī. Terinyim Yecu öryëny calö ceng, ëka böng mērē ödökö na tar na calö tara ceng.

³ Cē athura Muca ëka Eliya onen bothgī, nakun tye ka twak gīni kī Yecu.

⁴ Petero okobo both Yecu ni, “Rwoth, bër më bedo kany. Ka in imitö, an abino yübö othogo adek—acël na megī, acël pī Muca ëka acël pī Eliya.”

⁵ I karē na ën pod tye ka twak, pöl na tar oumogī ökö ëka dwön mörö ötwak kī i pöl nakun kobo ni, “Man ënë Woda na an amarö; na ia yom i kome. Winy unu ën!”

⁶ I karē n'ëlübkör Yecu owinyo köp ni, lworö ömakögī rwök ëka oryebere gīni pīny.

⁷ Entö Yecu obino bothgī cē ogudogī nakun kobo ni, “Yaa unu malö, kür ibed unu kī lworö.”

⁸ Ì karè na gín otingo wang-gì malö, ba önönö gínì ngat mörö èntö Yecu kënë.

⁹ Ì karè na gín tye ka idho yo piny kî ì wi kidi, Yecu öcökögî nî, “Kür ikob unu both ngat mörö gín na un inönö, naka ka Wod ka Dhanö ecerö ökö kî ì kin jö n'öthöö.”

¹⁰ Cè ëlübörë openyo gínì Yecu nî, “Píngö ep-wony cík kobo nî Eliya ënë myero öcak bino?”

¹¹ Yecu ögamö nî, “Eliya ënë myero öcak bino adyer, ëka bino dwökö jami kibëc kakarë.

¹² Èntö an akobo niwu, Eliya otyeko dong bino ökö, ëka gín ba ongeö ën, èntö gín ötimö jami kibëc na gín mütö ì kome. Ì yoo acël nön, Wod ka Dhanö bino limö can ì cing-gì nî kömanön.”

¹³ Cè ëlübör Yecu önïang gínì nî ën onwongo tye ka twakö köp bothgî ì kom Jon Abatica.

*Yecu öcangö awobi na tye kî cen
(Marako 9:14-29; Luka 9:7-43)*

¹⁴ Ì karè na gín obino both lwak, ëcwö mörö obino both Yecu cè orumo cöngë ì nyime,

¹⁵ nakun kobo nî, “Rwoth, kîca ömakî ì kom woda piën two araka ömakö ëka tye ka limö can rwök. Pol karè two rêdhö ën ì mac onyo ì pii.

¹⁶ An akelo ën both ëlübör, èntö cangö ölöögî ökö.”

¹⁷ Yecu ögamö nî, “Un rok më karè ni yeewu ope, kitewu thon öbal ökö, an abino bedo kodwu pî karè na rom kwene? An abino kwö kodwu pî karè na rom kwene? Kel unu awobi nön botha kany.”

¹⁸ Yecu ocoko cen, cè odonyo yökö kî ì kom awobi nön, ëka ì caa nön cücüth awobi öcang ökö.

19 Cë ëlëbkör Yecu obino bothe i müng ëka openyo gini ni, “Pingo wan ba ëryëmö cen?”

20 Yecu ögamö ni, “Piën yeewu onwongo tidi mörö. An akobo niwu köp adyer, ka un itye ki yee na tidi na calö nyig kodhi karadali, un itwëro kobo ni kidi ni, ‘Mukiri ki kany yo kuca’ ëka bino mukere. Gin mörö ope na bino löönöwu.”

21 (Koth gin na calö man ba twëro donyo yökö, kono ka ki lëga ëka rio kec këkën.)*

*Yecu dökï ötwakö pi thöö mërë
(Marako 9:30-32; Luka 9:43b-45)*

22 I karë na gin öcökërë kanya acël i Galilaya, Yecu okobo bothgi ni, “Wod ka Dhanö ebino ketho örörö i kome.

23 Gin bino neko ën ökö, ëka i ninö më adek ebino cero ën.” Cë ëlëbkör Yecu obedo gini ki cwer cwiny rwök.

Ocoro më Öt k'Obanga

24 Kinge na Yecu ëka ëlëbkörë othuno gini i Kaperanaum, ëcök ocoro më Öt k'Obanga obino both Petero cë okobo gini ni, “Apwonywu ba cülö ocoro më Öt k'Obanga?”

25 Petero okobo ni, “Cülö.”

I karë na Petero odwogo i öt, Yecu ënë öcakö twak ködë nakun penyo ni, “Ngö na in ithamö Cimon, rwodhi më lobo ni cökö gini ocoro ki both ëthinögi onyo ki both jö nökökënë?”

26 Cë Petero ögamö ni, “Ki both jö nökökënë.”

Cë Yecu okobo both Petero ni, “Ka tye ni kömanön cë ëthinögi ba myero öcül.

* 17:21 Baibul nökökënë ba ketho tyeng ni.

²⁷ Ēntō kadī bed nī kōmanōn, ĕk kūr onu ĕbal bothgī, cīdh ī dhō nam ĕka ibol gōl ī pii. Kwany rēc n'ōcakō moko; yab dhōgē ĕka ibino nwongo cēkēl iē. Kwany cēkēl nōn ĕk imūgī pī ocورونا ĕka megī.”

18

*Ngat na löö kī dit ī ker mē polo
(Marako 9:33-37; Luka 9:46-48)*

¹ Ī karē nōn ĕlūbkōr Yecu obino bothe cē openyo gīnī nī, “Nga ĕnē löö kī dit kī ī ker mē polo?”

² Yecu ocwodo athīn na tīdī cē ōmīō ocung ī kin-gī,

³ ĕka okobo nī, “An akobo niwu kōp adyer nī ka ba ilōkērē idōkō unu calō ĕthīnō, un ba ibino dōnyō ī ker mē polo.

⁴ Pī manōn, dhanō na mwolere kēnē calō athīn ni ĕnē dit ī ker mē polo.

⁵ “Dhanō mōrō na jölō athīn na calō man ī nyīnga, nwongo ōjōla.

⁶ Ēntō ka dhanō mōrō ōmīō ngat acēl kī kin ĕthīnō na thīnō ni n'oye gīnī ī koma mē podho ī bal, onwongo bedo na bēr ka etweo pong rego na thwōnē ī ngute cē ebolo kōdē ī nam na thuth.

*Gin na mīō dhanō podho ī bal
(Marako 9:42-48; Luka 17:1-2)*

⁷ “Lobo bino nēnō can pī gin na mīō jīī podho ī bal. Pīēn gin na mīō dhanō podho ī bal myero obin, ĕntō dhanō na kelo gin na mīō dhanō podho ī bal bino nēnō can!

⁸ Ka cingi onyo tyeni ĕnē mīī ipodho ī bal, ngun ibol ōkō. Bēr nīnī mē dōnyō ī kwō na cingi kucēl

ope onyo nĩ ngwal, bër na löö bedo kĩ cingi ariö onyo tyeni kibëc cë eboli ködë i mac na ba thöö.

⁹ Ka wangi ënë mii ipodho i bal, köl ëka iyuu ökö. Bër nini më dönyö i kwö kĩ wangi acël nĩ löönö më boloni kĩ wangi ariö i mac Kapiny.

Carolok i kom römö n'orwenyo

(Luka 15:3-7)

¹⁰ “Myero inën nĩ ba icaö unu ngat mörö acël kĩ i kin jö na thünö nĩ. Piën an akobo niwu nĩ emalaikagi na tye i polo tye gini i nyim Apapna i karë kibëc.

¹¹ (Piën Wod ka Dhanö obino më larö jö n'orwenyo.)*

¹² “Un ithamö ningö ka dhanö mörö tye kĩ rom mia acël, ëka acël kĩ kin-gi orwenyo ökö? Ën ba bino wëkö pyer abungwën wie abungwën i wi kidi cë cidhö rangö man orwenyo?

¹³ An akobo niwu köp adyer nĩ ka onwongo, cwinye bedo na yom i kom römö n'orwenyo na löö pyer abungwën wie abungwën na ba orwenyo gini.

¹⁴ I yoo acël nön, Apapwu na tye i polo thon ba mitö nĩ jö na thünö ni kür mörö orweny.

Omeru n'öbalö bothi

¹⁵ “Ka omeru öbalö bothi, cidh bothe ëk inyuth ninë bal mërë, i kin in kĩ ën. Ka ën owinyo köpni, cë nwongo idwongo omeru cen.

¹⁶ Ëntö ka ën ba owinyo köpni, kwany dhanö acël onyo jö ariö nökenë owoth kodi, ëk ‘köp kibëc n'ecaden ariö onyo adek ötwakö omok köp kibëc.’

* **18:11** Baibul nökenë ba ketho tyeng ni. **18:16** Nwönö Cik 19:15

17 Ka ën ökwërö winyo köpgi, kob both jö n'oye Kiricito; ëka ka ökwërö winyo köp ka jö n'oye Kiricito, ter ën na calö ngat na ba ngeo Obanga onyo acök ocoro.

18 “An akobo niwu köp adyer ni gin mörö na un itweo i wi lobo ebino thon tweo i polo, ëka gin mörö na un ibino gönyö i wi lobo ebino thon gönyö i polo.

19 “An akobo niwu dökü ni ka jö ariö ki i kinwu oyere gini i kom gin mörö këkën na gin openyo pîrë, Apapna na tye i polo bino timö nigü.

20 Pien kanya jö ariö onyo adek öcökëre gini ië i nyinga, an thon nwongo atye ködgi kany nön.”

Carolok i kom atic na ba obedo nyakica

21 Cë Petero obino both Yecu ëka openyo ni, “Rwoth, wang adi na an myero atim kica both ömëra ka öbalö botha? Wang abirö?”

22 Yecu ögamö ni, “An ba akobo nini ni wang abirö, ëntö wang pyer abirö tyën abirö.

23 “Pi manön, ker më polo cal ki rwoth n'onwongo mitö yübö köp më benyi k'etic mërë.

24 I karë na ën dong öcakö kwanö wel, ekelo ëcwö mörö bothe n'onwongo tye ki banya më ciling na thwönë rwök.

25 Na calö onwongo dong ba römö cülö banya nön, cë adwong mërë öcikö ni myero ëcadh atic nön i opii, ki dhakö mërë, ëthinö mërë ëka gin na kibëc n'onwongo ën tye ködë më cülö banya.

26 “Cücüth atic nön orumo cöngë i nyim adwong mërë nakun kwaö ni, ‘Adwong, dii cwinyi i koma, cë an abino cülöni jami kibëc.’

27 Cë adwong kica ömakö i kom atic mërë, ëka ötimö kica cë ögönyö öwëkö öcïdhö.

28 “Ëntö i karë n'atic nön ödönyö yökö, ën onwongo atic awodhe n'onwongo tye ki banya mërë na römö denario[†] mia acël. Ën ömakö awodhe na tye ki banya mërë cë ödeö nakun kobo ni, ‘Cül banyana!’

29 “Ëntö atic awodhe ni oryebere piny nakun kwaö ni, ‘Dii cwinyi i koma, an abino cülö banyani.’

30 “Ëntö ën ökwërö ökö cë ömïö etweo won banya mërë i buc naka ka wang öcülö banya.

31 I karë n'etic nökënë ca önönö ngö n'ötimërë, cë cwinygi öwang rwök ëka öcïdhö okobo gini both adwong-gi gin na kibëc n'ötimërë.

32 “Cë adwong ocwodo atic n'onwongo ën ötimö kica ninë ëka okobo ni, ‘In ibedo atic na rac, an awëkö banyani kibëc piën in ikwaö ni atim nini kica.

33 In onwongo myero kica omaki i kom atic awodhi, kite na an thon kica ömaka i komi.’

34 Akëmö ömakö adwong rwök ömïö eketho atic nön i buc ëk onwong pwod naka ka wang öcülö banya mërë kibëc.

35 “Man ënë kite n'Apapna na tye i polo bino timö ködë i komwu, ka ngat acëlacël i kinwu ba ötimö kica ki i cwinye both utmego mërë.”

19

*Köp na Yecu opwonyo i kom këthö nyom
(Marako 10:1-12)*

[†] **18:28 Denario** obedo ciling ka jö Roma i karë ka Yecu. Denario onwongo röm ki wel cül më tic më ninö acël.

¹ Ì karè na Yecu otyeko twakö köp ni kibëc, ën öya ökö ki ì Galilaya cë öcïdhö ì lobo më Yudea yo löka kulo Jordan.

² Lwak na pol ölübö körë, ëka öcangögi kunön.

³ Eparicayo mökö obino bothe, cë öcakö ginï tëmö Yecu. Gin openyo ni, “Cik yeo ni ëcwö twërö kwërö dhakö mërë pi tyën köp mörö kékën?”

⁴ Yecu ögamö ni, “Un ba ikwanö ni ì acaki Acwec ‘ocweo ëcwö ëka dhakö,’

⁵ ëka okobo ni, ‘Pi tyën köp ni ëcwö bino wëkö apap mërë ëka aya mërë cë ribërë ki dhakö mërë, ëka jö ariö dökö kom acël’?

⁶ Kömanön gin ba dökï tye kom ariö, ëntö kom acël. Pi manön gin n'Obanga öribö, dhanö mörö kür opok kin-gi.”

⁷ Cë Eparicayo openyo Yecu ni, “Pïngö Muca ömiö cik ni ëcwö twërö miö waraga më këthö nyom both dhakö mërë cë ryëmö ökö?”

⁸ Yecu ögamö ni, “Muca oyeo niwu më ryëmö monwu piën cwinywu onwongo nwang. Ëntö onwongo ba obedo ni kömanön ki ì acaki.

⁹ An akobo niwu ni ngat mörö na kwërö dhakö mërë na path ki dönyö ì elomi, cë önyömö dhakö nökenë nwongo ödönyö ì elomi.”

¹⁰ Ëlëbkör Yecu okobo ginï bothe ni, “Ka köp ì kom ëcwö ki dhakö tye ni köman, cë thwara kür enyom.”

¹¹ Yecu ögamö ni, “Jö kibëc ba twërö yeo ginï köp ni, ëntö both jö n'Obanga ömiögi kékën.

¹² Jö mökö ba nywöl piën nwongo ënywölögi ni kömanön; jö mökö tye kite na jö nökenë ötimö ködë

ï komgï; ëka jö mökö öyëro më bedo abonge nyom pï ker më polo. Ngat na twërö yeo pwony ni myero oye.”

Yecu ömïö gum ï kom ëthïnö

(Marako 10:13-16; Luka 18:15-17)

¹³ Kinge ekelo ëthïnö both Yecu nï ëk oketh cingë ï komgï ëka öläg pïrgï. Ëntö ëlübkörë ocoko jö n'okelo ëthïnö both Yecu.

¹⁴ Ëntö Yecu okobo bothgï nï, “Wëk unu ëthïnö obin botha, kür ijukugï, piën ker më polo tye pï jö na cal k'ëthïnö nï.”

¹⁵ ï karë na dong otyeko ketho cingë ï komgï, ën öya ökö kï kany nön.

Awobi n'ölöny

(Marako 10:17-31; Luka 18:18-30)

¹⁶ ï karë mörö, dhanö mörö obino both Yecu cë openyo nï, “Apwony, atïm ngö na bër ëk anwong kwö na ba thum?”

¹⁷ Yecu ögamö nï, “Pïngö in itye ka penyona pï gin na bër? Dhanö na bër tye acël këkën. Ka in ïmitö dönyö ï kwö na ba thum, cë ilüb cïk.”

¹⁸ Ën openyo Yecu nï, “Cïk mënë?”

Yecu ögamö nïnë nï, “‘Kür ineki, kür idöny ï elomi, kür ikwal, kür ibed acaden më twodo,

¹⁹ wör apapni ëka ayani,’ ëka ‘ïmar awodhi na calö ïmarö komi keni.”

²⁰ Awobi ni ögamö nï, “Man kībēc an agwökö, ngö na pod odong na an myero atïm?”

²¹ Yecu ögamö nïnë nï, “Ka in ïmitö bedo dhanö na bër abonge bal, cïdh icadh jami na in itye ködë

ëk ìmü lîm mërë both ëcan, ëka ibino bedo kî lönyö na thwönë î polo. Cë dong ibin ilüb köra.”

²² Î karë n'awobi ni owinyo köp ni, öya öcîdhö ökö na cwinye cwer rwök, pîën ën onwongo ölöny rwök.

²³ Cë Yecu okobo both ëlübörë nî, “An akobo niwu köp adyer, tøk rwök pî alönyö më dönyö î ker më polo.

²⁴ Anwö dökî akobo bothwu nî yot pî kînga më dönyö kî î wang libira nî löönö pî alönyö më dönyö î ker k'Obanga.”

²⁵ Î karë n'ëlübör Yecu owinyo köp ni, obedo gîni kî thwön ur rwök ëka openyo gîni Yecu nî, “Cë nga na dong twërö larë?”

²⁶ Ëntö Yecu örîpögî cë okobo nî, “Kî both dhanö man ba twërë, ëntö kî both Obanga jami kibëc twërë.”

²⁷ Petero ögamö dhö Yecu nakun kobo nî, “Wan ëwëkö jami kibëc më lübö kori! Ngö na wan ebino nwongo?”

²⁸ Yecu okobo bothgî nî, “An akobo niwu köp adyer, î karë n'ebino ketho kî jami na nyen, ka Wod ka Dhanö bino bedo î then ker më dheo mërë, un jö na dong ilübö unu köra thon ibino bedo unu î then ker apar wie ariö, nakun ingölö unu köp î kom kaka apar wie ariö më Icarael.

²⁹ Dhanö acëlacël n'onwongo öwëkö gîni udi onyo utmegogî onyo apap onyo aya onyo ëthînö onyo pwothi pî nyînga, bino nwongo na kadhö tyën mia acël ëka ën bino nwongo kwö na ba thum.

³⁰ Ëntö jö na pol n'ötölö anyim bino dong gîni kî cen, ëka jö na pol n'odong kî cen bino tölö gîni anyim.”

20

Carolok i kom etic i pwodho ölok

¹ “Ker më polo cal kî won pwodho ölok n'öya kodiko cön më pango etic më cidhö tic i pwodho ölok mërë.

² Ën oyere ködgî më cülögî denario më tic pî nînö acël ëka oorogî më cidhö tic i pwodho ölok mërë.

³ “Ën dökî öcïdhö i kin caa adek cë önënö jö mökö n'ocung i kabedo më cuk na ba tîmö gîñî gin mörö.

⁴ Ën okobo nîgî nî, ‘Un thon cidh itii i pwodho ölokna, cë an abino cülöwu cül n'opore.’

⁵ Cë gîñî thon öcïdhö.

“Ën dökî öcïdhö i kin caa abicël më kiceng ëka caa abungwën yökö cë ötîmö kömanön thon.

⁶ I kin caa apar wie acël më kothyeno ën dökî öcïdhö yökö cë onwongo jö nököñë pod ocung gîñî kany nön. Ën openyogî nî, ‘Pîngö icung unu acunga kany anaka kodiko naka kothyeno na ba itîmö unu gin mörö?’

⁷ “Gîñî ögamö nî, ‘Piën ngat mörö ope n'opangowa,’

“Cë ën okobo nîgî nî, ‘Un thon cidh itii unu i pwodho ölokna.’

⁸ “I karë na dong othuno kothyeno, won pwodho ölok okobo both atic mërë na löö etic nî, ‘Cwod etic ëka imiïgî cülgî, cakërë kî both ngat n'epango kî cen naka both ngat n'ëcakö pango.’

⁹ “Etic n'epangogî i kin caa apar wie acël më kothyeno obino ëka ögamö gîñî denario pî tic më nînö acël.

¹⁰ Jö n'ëcakö pangogî i pwodho më acël öthamö nî ebino cülögî na büp na löö më ka jö n'epangogî

kī cen, ěntō gīn thon ěmīōgī denario mē tic pī nīnō acēl.

¹¹ Ī karē na gīn dong ōgamō cūlgī, ōcakō gīnī ngūngūta ī kom won pwodho ōlōk nakun kobo gīnī nī,

¹² ‘Jō n'epangogī ī pwodho kī cen otio gīnī pī caa acēl kēkēn, ěka in ěcūlōgī na rōm arōma kōdwa nakun wan eyelere kī tic rwōk ī ceng na lyeth.’

¹³ “Ěntō ěn ōgamō nī ngat acēl kī ī kin-gī nī, ‘Okona, an ba ateri na rac. In ba iyeo nī ibino gamō denario mē tic pī nīnō acēl?

¹⁴ Gam cūlni ěk ěcīdhī. An amītō cūlō dhanō n'epango kī cen cūl na rōm kī megī.

¹⁵ An ba atye kī twērō mē tic kī jamina kite na an amītō? Onyo wangi ocido pī gīn na bēr na an atīmō mē mīō kōny?’ ”

¹⁶ Cē Yecu ojiko kōp mērē nakun kobo nī, “Jō n'odong cen bino tēlō anyim ěka jō n'ōtēlō anyim bino dong cen.”

Yecu dōkī ōtwakō pī thōō mērē

(Marako 10:32-34; Luka 18:31-34)

¹⁷ Ī karē na Yecu onwongo tye ka cīdhō yo Jeru-calem, ěn ōkwanyō ělūbkōrē apar wie ariō thenge kēn-gī ěka okobo nīgī nī,

¹⁸ “Onu ěcīdhō yo Jerucalem, ěka Wod ka Dhanō ebino mīō ōkō both ělamdhōk na dito ěka both epwony cīk. Gīn bino ngōlō nīnē kōp mē thōō

¹⁹ ěka ebino mīō ěn both erok ěk ěngal, epwod kī del ěka egur ī kor yath ariā. Ěntō ī nīnō mē adek ebino cero ěn ōkō!”

Kwac pī Yakobo ěka Jon

(Marako 10:35-45)

20 Cē dhakō ka Jebedayo obino both Yecu k'awope mērē ariō, orumo cōngē pīny i nyime cē ökwaō ēn pī gin mörō.

21 Yecu openyo ēn nī, “Ngō ēnōn na in imītō?”

Ēn ögamō nī, “Cikiri nī ibino miō awopena ariō ni ēk ngat acēl obed i nget cingi kucem ēka acēl i nget cingi kucam i kerni.”

22 Yecu ögamō nigī nī, “Ba ingeo unu gin na un itye ka penyo. Un itwērō madhō ekopo mē can na an abino madhō?”

Gin ögamō nī, “Wan etwērō.”

23 Cē Yecu okobo nigī nī, “Adyer un ibino modho k'ekopo mē can na an abino modho kōdē, ēntō mē bedo i nget cinga kucem onyo kucam pathi an ēnē ayērō. Kabedo nōn bino bedo mē jō n'Apapna öyübō pīrgi.”

24 I karē na jō apar nōkēnē ca owinyo ginī köp ni, gin öngōō i kom omego ariō rwök.

25 Cē Yecu ocwodogī kanya acēl ēka okobo nigī nī, “Un ingeo nī ēlōc k'erok löögī kī tēk ēka editegī ut kī twērō i komgī.

26 Man myero kür obed nī kōmanōn i kinwu. Ka ngat na mītō bedo na dit kī i kinwu, myero obed aticwu,

27 ēka ngat na mītō bedo dhanō mē acēl myero obed opiiwu—

28 kite na Wod ka Dhanō ba obino nī ēk etii nīnē, ēntō mē tic pī jīi, ēka mē miō kwō mērē mē kōkō jō na pol.”

*Yecu öcangō ethöö wang ariō
(Marako 10:46-52; Luka 18:35-43)*

²⁹ İ karë na Yecu k'ëlübkörë onwongo tye ka yaa gîni kî i Jeriko, lwak na pol ölübö körë.

³⁰ Ëthöo wang ariö onwongo obedo gîni i nget yoo, ëka i karë na gîn owinyo ni Yecu onwongo tye ka wok kany nön, gîn oredo ni, “Rwoth, Wod ka Daudi, kîca omaki i komwa!”

³¹ Lwak ocokogî nakun kobo gîni ni ëk öling gîni ökö, ëntö gîn ömëdërë kî redo rwök ni, “Rwoth, Wod ka Daudi, kîca omaki i komwa!”

³² Yecu ocung ëka ocwodogî, cë openyogî ni, “Ngö na un imitö ni an atim niwu?”

³³ Gîn ögamö ni, “Rwoth, wan ëmitö ni wangwa öyabërë.”

³⁴ Kîca ömakö Yecu i komgî ëka ën ogudo wang-gî. Cë cücüth wang-gî öyabërë ëka öcakö gîni lübö körë.

21

Yecu ödönyö i Jerucalem calö Rwoth

(Marako 11:1-11; Luka 19:28-40; Jon 12:12-19)

¹ İ karë na Yecu k'ëlübkörë dong cwök thuno i Jerucalem, gîn obino i Betepage i kor Kidi më Jeituni. Cë Yecu ooro ëlübkörë ariö,

² nakun kobo nigî ni, “Cîdh unu i pacö na tye i ny-imwu, cë cücüth ibino unu nwongo kana n'etweo kanya acël k'athîn mërë i ngete. Göny unu ëka ikel unugi botha.

³ Ka dhanö mörö okobo niwu köp mörö, kob unu ninë ni Rwoth ënë mîtögî, ëka dhanö nön bino miöwu ikelo piöpjö.”

⁴ Man ötimërë më cobo köp na yam adwarpîny ötwakö ni:

⁵ “Kob ni jö më Cion ni,

‘Nën, rwothwu tye ka bino bothwu,
 ën mwol ëka obedo i wi kana
 i wi athin kana.’ ”

⁶ Ëlëbkörë öcïdhö ëka ötïmö gïni kite na Yecu
 öcïkögi ködë.

⁷ Gïn okelo kana ëka athin mërë, cë öpëdhö gïni
 böng-gï i ngeegi ëka Yecu obedo i wie.

⁸ Lwak na pol öpëdhö böng-gï i dye yoo, nakun jö
 nökenë tongo jang yen cë pëdhö gïni i dye yoo.

⁹ Lwak n'ötëlö anyim ëka ki jö n'ölübö körë on-
 wongo tye ka wöö gïni ni,
 “Ocana,* Wod ka Daudi!”

“Gum obed i kom ngat na tye ka bino ki nyïng
 Rwoth!”

“Ocana na tye malö rwök!”

¹⁰ I karë na Yecu ödönyö i Jerucalem, jö kibëc ki
 i pacö obedo gïni k'ethime nakun penyo gïni ni,
 “Man ënë nga?”

¹¹ Lwak ögamö ni, “Man ënë Yecu, adwarpïny
 n'öya ki i Najaret na tye i Galilaya.”

Yecu öcïdhö i Öt k'Obanga

(Marako 11:15-19; Luka 19:45-48; Jon 2:13-22)

¹² Yecu ödönyö i dyekal öt k'Obanga ëka öryëmö
 jö kibëc n'onwongo cadhö ëka wilö gïni wil kunön.
 Ën ölökö mëja ka jö na lökö cïlïng atarö ëka thene ka
 jö na cadhö amame.

* **21:9 Ocana** i lëb Iburu gönyö ni Lar n'ölökërë ödökö më pak.
21:9 Jabuli 118:26

¹³ Ën okobo nīgi nī, “Ëcöö nī, ‘Öda ebino cwodo nī öt mē lēga,’ ëntö un ilökö ödökö ‘ka pono k’ekwoe.’”

¹⁴ Ëthöö wang ëka engwalo obino gīnī bothe i dyekal öt k’Obanga ëka ën öcangögī.

¹⁵ Ëntö ëlamdhök na dito ëka epwony cīk öngöö gīnī rwök i karë n’önönö gīnī tic mē aura na ën onwongo tye ka timö ëka ëthīnö na wöö i dyekal Öt k’Obanga nakun kobo gīnī nī, “Ocana Wod ka Daudi.”

¹⁶ Gīn openyo ën nī, “In itye ka winyo ngö n’ëthīnö ni tye ka kobo?”

Yecu ögamö nī, “Eyo, un anaka bara ikwanö unu nī,

“‘Kī i dhö ëthīnö ëka ëthīnö na döth in ipwonyo ëthīnö mē mīöni pak?’”

¹⁷ Cë ën öya öwëkögī ëka öcīdhö yo Betania cë obuto kunön.

Yecu ölamö yath ölam

(Marako 11:12-14,20-24)

¹⁸ Kodiko cön na Yecu onwongo tye ka dök cen yo pacö, kec onwongo oneko ën.

¹⁹ Yecu önönö yath ölam i nget yoo, ën öngël ië ëntö ba onwongo ölam mörö na path k’obo ke kēkēn. Ën okobo nī yath ölam nī, “Ba dökī ibino nyakö nyigil!” Cë cücüth yath ölam öthwö ökö.

²⁰ I karë n’ëlübkörë önönö, ouro gīnī ëka openyo gīnī nī, “Yath ölam öcakö thwö ningö pīöpīö?”

²¹ Yecu ögamö nī, “An akobo niwu köp adyer nī ka iut unu kī yee na ba itye unu ka kalakala, ba ibino unu timö gin na an atimö i kom yath ölam

këkën, ëntö irömö unu thon kobo nĩ kidi ni nĩ, 'Mukiri ëka icidh icibiri i nam,' cë bino timërë.

²² Ka in itye kĩ yee, gin mörö këkën na in ibino kwaö kĩ lëga ibino nwongo."

Epenyo Yecu i kom twër mërë

(Marako 11:27-33; Luka 20:1-8)

²³ I karë na Yecu odwogo i dyekal öt k'Obanga, na ën tye ka pwony, ëlamdhök na dito ëka edong ka lwak obino gĩnĩ bothe cë openyo gĩnĩ ën nĩ, "Twërö mënë na in itye ka timö kĩ gin ni gĩnĩ? Ëka nga ënë omii twërö ni?"

²⁴ Yecu ögamö nĩ, "An thon abino penyowu peny acël. Ka igamö unu nĩna, cë an abino kobo niwu twërö mënë na an atye ka timö kĩ gin ni gĩnĩ.

²⁵ Batica ka Jon öya kĩ kwene? Öya kĩ i polo onyo kĩ both dhanö?"

Gin öcakö larö köp nön i kin-gi kën-gi ëka okobo gĩnĩ nĩ, "Ka onu ekobo nĩ öya kĩ i polo, ën bino penyo nĩ, 'Pingö ba iyee unu i kom Jon?"

²⁶ Ëntö ka onu ekobo nĩ, 'Öya kĩ both jii'—cë onu elworo lwak, piën jö kibëc yee nĩ Jon onwongo obedo adwarpiny."

²⁷ Cë gin ögamö nĩ Yecu nĩ, "Wan ba engeo."

Ëka Yecu okobo nigi nĩ, "An thon ba abino kobo niwu twërö mënë na an atye ka timö kĩ gin ni gĩnĩ."

Carolok i kom awope ariö

²⁸ "Ngö na un ithamö? Yam ëcwö mörö tye n'onwongo ut k'awope ariö. Ën öcidhö both awobi më acël ëka okobo ninë nĩ, 'Woda, cidh itii i pwodho ölöknä tin.'

²⁹ "Ën ögamö nĩ, 'Ba abino cidhö,' ëntö kinge ën ölökö thama mërë ëka öcidhö.

³⁰ “Cë apap mërë thon öcïdhö both awobi nökenë ca ëka okobo kömanön. Awobi ni ögamö ni, ‘Eyo, apap, an abino cïdhö,’ ëntö ën ba obino öcïdhö.

³¹ “Nga kï kin jö ariö ni ënë ötïmö gin n'apap mërë mïtö?”

Gïn ögamö ni, “Awobi më acël.”

Cë Yecu okobo nïgï ni, “An akobo niwu köp adyer nï ëcök ocoro ëka oleye bino cakö dönyö niwu i ker k'Obanga.

³² Pïën Jon obino më nyutho niwu yoo më kite atïr, ëka un ba iyee unu i kome, ëntö ëcök ocoro ëka oleye oyee i kome. Ëka thon kinge na dong inënö unu gin ni, ba ibino ingut ëka iyee unu i kome.

Carolok i kom epang pwodho

(Marako 12:1-12; Luka 20:9-19)

³³ “Winy unu carolok nökenë: Yam onwongo tye won pwodho mörö n'öpïdhö ölöc. Ën oketho cël ögürö, ökünyö bur ië më biö ölöc ëka öyübö pem më kür ië. Cë ën ömïö pwodho ölöc both epang pwodho mörö ëka ën öcïdhö ökö i lobo nökenë.

³⁴ Na karë më kac onyingo na cwök, ën ooro etic mërë both epang pwodho më gamö nyig ölöc na mëgë.

³⁵ “Epang pwodho ömakö etic mërë, epwodo, eneko nökenë, ëka ecelo nökenë kï kite.

³⁶ Cë ën dökï ooro etic nökenë bothgï, na pol na löö më acël ökö ëka epang pwodho oterogï na rac calö më acël ca.

³⁷ Më ajiki mërë ën ooro wode bothgï nakun kobo ni, ‘Gïn bino wörö woda.’

³⁸ “Ëntö i karë n'epang pwodho önënö wod ka won pwodho, cë ötwak i kin-gï kën-gï ni, ‘Man ënë

ngat na bino leeno jami. Bin unu, eru enek ën ökö ëka eter jami më alea mërë.’

³⁹ Cë gïn ömakö ën, oyuo gïnï yökö kï ï pwodho ölökö ëka eneko ökö.

⁴⁰ “Pï manön, ka won pwodho ölökö obino, ën bino timö ngö ï kom epang pwodho?”

⁴¹ Gïn ögamö nïnë nï, “Ën bino neko jö nön na kitegi reco ökö ëka bino miö pwodho ölökö më apanga both epang pwodho nököënë, na bino miö ën nyig ölökö na mëgë ï karë më kac.”

⁴² Cë Yecu okobo nïgï nï, “Un bara ikwanö unu Cöc na Leng:

“ ‘Kidi n'egedo ökwörö
ëne ödökö kidi më gwïc öt.

Man ëne tic ka Rwoth,
ëka obedo gin më aura both onu.’

⁴³ “Pï manön an akobo niwu nï ker k'Obanga ebino kwanyö ökö kï bothwu ëka ëmiö both jö nököënë na bino nyakö nyige n'opore.

⁴⁴ Ngat na bino podho ï kom kidi ni bino tütüra ngidhërë na thithinö, ëntö ka kidi nön öredhërë ï kom ngat mörö, bino nginginyö ökö.”†

⁴⁵ ï karë n'ëlamdhök na dito ëka Eparicayo owinyo gïnï carolok ka Yecu gïnï, gïn önïang nï ën onwongo tye ka twak ï komgi.

⁴⁶ Cë gïn öcakö rangö yoo më makö ën, ëntö gïn onwongo lworo lwak piën lwak onwongo ngeo nï Yecu obedo adwarpiny.

22

Carolok i kom karama më nyom (Luka 14:15-24)

¹ Yecu ötwak ködgi döki ki carolok gini nakun kobo ni:

² “Ker më polo eporo ki rwoth n'öyübö karama më nyom pi wode.

³ Ën ooro etic mërë më cïdhö cwodo jö n'onwongo ecwodogi i karama më bino, ëntö gin ökwërö bino ökö.

⁴ “Cë ën döki ooro etic nökenë nakun kobo ni, ‘Kob both jö n'onwongo ecwodogi ni an dong ayübö cemna ökö: Thwonina ëka dhok n'öcwë enekogi dong ökö, jami kibëc dong tye kakarë. Bin unu i karama më nyom.’

⁵ “Ëntö jö n'ecwodogi i nyom ökwërö gini winyo köp nön, cë öcïdhö gini ökö—ngat acël öcïdhö i pwodho mërë ëka ngat nökenë öcïdhö i cath mërë.

⁶ Jö nökenë ömakö etic mërë cë opwodogi rwök ëka onekogi ökö.

⁷ Akëmö ömakö rwoth cë ooro acikari mërë më neko enek nonu ëka wangö pacögi ökö.

⁸ “Cë ën okobo both etic mërë ni, ‘Karama më nyom ëyübö dong ökö, ëntö jö n'onwongo an acwodogi ba opore gini më bino.

⁹ Cïdh unu i yodhi ëk icwod ngat mörö këkën na un ibino nwongo ëk obin i karama më nyom.’

¹⁰ Cë etic öcïdhö ëka ocwodo gini jö kibëc na gin onwongo i yodhi, jö na bëcö ëka jö na reco cë öt më nyom opong ki wele.

11 “Ēntö i karë na rwoth obino më nənö wele, ěn  n n  dhan  m r  na ba oruko b ng  na b r m  nyom kun n.

12 C  openyo  n n , ‘Okona, idonyo kany n ng  na ba iruko b ng  na b r m  nyom?’  nt   n  l ng al nga.

13 “C  rwoth okobo both etic m r  n , ‘Twe unu c ng   ka ty n   k ibol unu  n y k , i p ny na c l, kanya koko  ka ka  lak bino bedo i .’

14 “P  n j  n'ecwodog  pol  nt  j  n' y r g  n n k.”

C l  ocoro both Cija

(Marako 12:13-17; Luka 20:20-26)

15 C  Eparicayo  c dh   y b  g n  k p kite na myero  mak g n  k  Yecu k  k p m r  na yaa k  i dh g .

16 G n ooro  l bk rg   ka j  na cwak  Erode m  penyo Yecu n , “Apwony, wan engeo n  in ikobo k p adyer  ka ipwonyo k p k'Obanga na l b r  k  k p adyer. In ba  par  dhan  m r , p  n ba  n n  dhan  k  y k .

17 Kob n wa thamani: Pore m  c l  ocoro both Cija onyo pe?”

18  nt  Yecu ongeog thamag   k  c  openyog  n , “Un etwodo, p ng  un itye ka t m na?”

19 Nyuth unu n na c l ng m r  na ny ng n' c l  p  ocoro.” C  g n okelo n n  denario ac l,

20  ka  n openyog  n , “Cal  ka c c n' c   i  obedo më ka nga?”

21 G n  gam  n , “Më ka Cija.”

C   n okobo n g  n , “M   unu jami ka Cija both Cija  ka jami k'Obanga both Obanga.”

²² Ī karē na gīn owinyo kōp nī, obedo gīnī kī ur rwōk. Cē ōwēkō gīnī ēn ēka ōcīdhō gīnī ōkō.

Peny i kom cer kī i thōō

(Marako 12:18-27; Luka 20:27-40)

²³ Ī nīnō nōn kikokome, Ecadukayo na kobo gīnī nī cer ka jō n'ōthōō ope obino gīnī both Yecu ēka openyo gīnī ēn nī,

²⁴ “Apwony, Muca yam okobo nīwa nī ka ēcwō mōrō ōthōō na ba ōnywōlō ēthīnō, ōmīn mērē myero ōlak dhakō mērē ēk ōnywōl ēthīnō nakaka ōmīn mērē n'ōthōō.

²⁵ Yam onwongo tye utmego abīrō i kinwa kany. Dhanō mē acēl obino ōnyōmō dhakō ēka ōthōō ōkō na ba ōnywōlō ēthīnō, cē ēn ōwēkō dhakō mērē both ōmīn mērē.

²⁶ Ōmīn mērē mē ariō nōn thon obino ōthōō ēka mē adek naka otyeko jō abīrō nonu kibēc.

²⁷ Ī ajiki mērē, dhakō thon obino ōthōō.

²⁸ Cē dong i karē mē cer, dhakō nōn bino bedo mē ka nga kī kin jō abīrō nonu, nakun dhakō nōn onwongo obedo mēgī kibēc?”

²⁹ Yecu ōgamō nī, “Un irwenyo ōkō piēn ba ingeo unu Cōc na Leng onyo tēkō k'Obanga.

³⁰ Ī karē mē cer, jīī ba bino nyom onyo ēnyōmōgī; ēntō gīn bino bedo calō emalaika na tye i polo.

³¹ Ēntō kōp i kom cer ka jō n'ōthōō—un ikwanō ngō n'Obanga okobo niwu nī,

³² ‘An abedo Obanga k'Abraam, Obanga ka Icaka ēka Obanga ka Jakob’ Ēn ba obedo Obanga ka jō n'ōthōō ēntō Obanga ka jō na kwō.”

³³ Ì karè na lwak owinyo köp ni, obedo gîni kî ur
rwök ì kom pwony mërë.

Cîk na dit na löö kibêc
(*Marako 12:28-34; Luka 10:25-28*)

³⁴ Ì karè n'Eparicayo owinyo nî Yecu otweo dhö
Ecadukayo ökö, gîn öcakö cökërë kanya acël.

³⁵ Ngat acël kî ì kin-gî na ngeo cîk rwök ötëmö ën
kî peny ni:

³⁶ “Apwony, cîk mënë ënë dit na löö kî ì cîk?”

³⁷ Yecu ögamö nî: “ ‘Mar Rwoth Obangani kî
cwinyi kibêc, ëka kî tiponi kibêc, ëka kî thamani
kibêc.’

³⁸ Man ënë cîk më acël ëka cîk na dit na löö kibêc.

³⁹ Ëka cîk më ariö cal ködë: ‘Mar awodhi na calö
ïmarö komi keni.’

⁴⁰ Cîk kibêc ëka pwony k'Edwarpîny ocung gîni ì
kom cîk ariö ni.”

Peny ì kom Meciya
(*Marako 12:35-37; Luka 20:41-44*)

⁴¹ Ì karè n'Eparicayo öcökërë gîni kanya acël,
Yecu openyogî nî,

⁴² “Ngö na un ìthamö ì kom Meciya? Ën obedo
wod ka nga?”

Gîn ögamö nî, “Wod ka Daudi.”

⁴³ Ën okobo nîgî nî, “Pîngö Tipo Naleng ömïö
Daudi ocwodo ën nî ‘Rwoth’? Pîën okobo nî,

⁴⁴ “ ‘Rwoth okobo both Rwodha nî,

“Bed ì nget cînga më kucem
naka ka an aketho langni
ì thë tyeni.” ’

⁴⁵ Ka Daudi cwodo ën nĩ ‘Rwoth,’ ën twërö bedo wode nĩngö?”

⁴⁶ Ngat mörö ope n'onwongo twërö gamö köp mërë, ëka cakërë i nĩnö nön ngat mörö ope döki n'öthamö më penyö ën peny mörö gĩnĩ.

23

Epwony cik ëka Eparicayo

(Marako 12:38-39; Luka 11:43-46; 20:45-46)

¹ Cë Yecu okobo both lwak ëka ëlückörë nĩ:

² “Epwony cik ëka Eparicayo ënë ëmïögĩ twërö më gönyö cik ka Muca.

³ Cë myero iwör unugĩ ëka itim unu gin na kibëc na gĩn kobo niwu. Ëntö kür itim unu ngö na gĩn timö, piën gĩn ba timö ngö na gĩn pwonyo.

⁴ Gĩn tweo yëc na pëk ëka ketho i wi ba jii, ëntö gĩn kikomgi ba twërö könyö më cwarö ki nya cing-gĩ.

⁵ “Gĩn na kibëc na gĩn timö, ëtimö ëk jii önën: Gĩn ketho i ngut cing-gĩ ëka i terinyingĩ tyeng më Cöc na Leng, ëka thöl tacël na boco i böng-gĩ; ⁶ gĩn marö bedo i kabedo më wörö i karama më cem ëka i thene na pĩrgi tæk i cinagoga gĩnĩ;

⁷ gĩn marö nĩ ëk emothgi ki i kabedo më cuk gĩnĩ ëka mitö nĩ ëk ecwodgi nĩ, ‘Apwony.’

⁸ “Ëntö un myero kür ecwodwu nĩ, ‘apwony,’ piën itye unu k'Apwony acël kékën ëka un kibëc ibedo unu utmegö.

⁹ Ëka kür icwod unu ngat mörö ki i wi lobo kany nĩ, ‘apap,’ piën itye unu k'Apap acël kékën na tye i polo.

¹⁰ Onyo kür ecwodwu nĩ, ‘apwony,’ piën itye unu k'Apwony acël kékën na ënë Meciya.

¹¹ Ngat na dit na löö kī kinwu bino bedo aticwu.

¹² Piën ngat na tingere malö kënë ebino dwökö pīny, ëka ngat na mwolere kënë ebino tingo malö.

¹³ “Ibino nënë unu can, un epwony cik ëka Eparicayo, un etwodo! Un icego dhokek mē ker mē polo ökö nī jīi. Un kikomwu ba idönyö unu, ëka dök thon ijükö unu jīi na mütö dönyö ië ökö.

¹⁴ (Ibino nënë unu can un epwony cik ëka Eparicayo, un etwodo! Piën imaö unu udi ka mon na cwögi öthöö, ëka ilögö unu lëga na boco mē nyuthere both Obanga. Pī manön köp n'ebino ngölö i wiwu bino bedo na thwönë rwök.)*

¹⁵ “Ibino nënë unu can, un epwony cik ëka Eparicayo, un etwodo! Piën iwotho unu i wi lobo ëka i wi nam pī lökö dhanö acël mē dwongo bothwu, ëntö ka dong ölökerë, imiö unu ën dökö dhanö na rac rwök, na cidhö yo kapiny na bal mērë löö mewu wang kirö.

¹⁶ “Ibino nënë unu can, un jö na pëö ëthöö wang! Un ikobo nī, ‘Ka ngat mörö okwongo kwong kī öt k'Obanga, kwong mērë ba makö ën; ëntö ka ngat mörö okwongo kwong kī gol mē öt k'Obanga, kwong mērë makö ën.’

¹⁷ Un ëthöö wang na mīng! Mënë ënë dit na löö: gol onyo Öt k'Obanga na miö gol dökö na leng?

¹⁸ Un thon ikobo nī, ‘Ka ngat mörö okwongo kwong kī keno tyër, kwong mērë ba makö ën; ëntö ka ngat mörö okwongo kwong kī mīc na tye i wi keno tyër, kwong mērë makö ën.’

¹⁹ Un ëthöö wang! Mënë ënë dit na löö: mīc, onyo keno tyër na miö mīc dökö na leng?

* **23:14** Baibul nökenë ba ketho tyeng ni

²⁰ Pī manön, ngat na kwongo kwong kī keno tyēr, kwongo kī keno tyēr ēka kī jami kibēc na tye iē.

²¹ Ēka ngat na kwongo kwong kī öt k'Obanga, kwongo kī öt k'Obanga ēka kī ngat na bedo iē.

²² Ngat na kwongo kwong kī polo kwongo kī then ker k'Obanga ēka kī ngat na bedo iē.

²³ “Ibino nēnō unu can, un epwony cīk ēka Eparicayo, un etwodo! Un imiō acēl mē apar mē gin na miō cem bedo na mīt, ēntō kōp na pīrgi tēk rwök mē cīk iwēkö unu ökō—ngölö-kōp atīr, tīmō kīca, ēka bedo kī gen. Onwongo myero itīm unu jami ni kibēc nakun ba iwēkö unu nōkēnē ca.

²⁴ Un jō na pēö ēthöö wang! İliō unu lwangi ökō kī gin na un imadhö ēntō imwönyö unu kinaga.

²⁵ “Ibino nēnō unu can, un epwony cīk ēka Eparicayo, un etwodo! İlwökö unu nge ekopo ēka nge bakuli mē bedo na leng ēntō igi opong kī tīm mē woro ēka kī miti mōkö na ba twērö jükērē.

²⁶ In Aparicayo na wangi öthöö! Kono ilwök ii ekopo ēka ii bakuli obed na leng, cē nge thon bino bedo na leng.

²⁷ “Ibino nēnō unu can, un epwony cīk ēka Eparicayo, un etwodo! Un icāl kī bur lyene n'epuo na tar, na nen na leng kī yökö ēntō iē opong kī cogo ka jō n'öthöö gīni ēka kī gin na kibēc na ba leng.

²⁸ Un thon itye nī kōmanön, inen unu kī yökö both jii na calö jō na kitegi atīr ēntō iwu opong kī twodo ēka kī tīm na reco.

²⁹ “Ibino nēnō unu can, un epwony cīk ēka Eparicayo, un etwodo! İyübö unu bur lyene k'edwarpiny ēka idheo unu lyene ka jō na kitegi atīr.

³⁰ Ēka ikobo unu nī, ‘Ka onwongo yam wan etye ī karē ka kwerewa, kono wan ba ēribērē kōdgi ī ōnyō remo k'edwarpīny.’

³¹ Cē un īmīō cadēn ī komwu kenwu nī un ibedo ēkwaē ka jō na yam oneko edwarpīny.

³² Mēdērē unu anyim ēk icob unu bal na yam kwerewu ōcakō!

³³ “Un thwone! Un ēthīn ororo! Un ibino bwōth nīngō kī ngölō-kōp mē mac kapīny?

³⁴ Pī manōn an atye ka oro niwu edwarpīny, jō na ryēk ēka epwony cīk. Jō mōkō kī kin-gī un ibino neko ēka iguro unu; jō nōkēnē un ibino pwodo kī del ī cinagogawu gīnī ēka īryēmō unugī ōkō kī ī pacō mōrō kēkēn.

³⁵ Pī manōn, remo kibēc n'ope kī bal n'ōōny ī wi lobo obed ī wiwu, cakērē kī ī remo k'Abel na bal mērē ope thuno kōdē naka ī remo ka Jakaria wod ka Barakia, na un ineko ī kin ōt k'Obanga ēka keno tyēr.

³⁶ An akobo niwu kōp adyer, kōp ni kibēc bino bino ī kom rok mē karē nī.

³⁷ “Jerucalem, Jerucalem, un ineko edwarpīny ēka icelo unu jō n'eoro bothwu kī kite, wang adi na an abedo ka mītō cōkō ēthīnōni kanya acēl calō mīn gwēnō na gūrō ēthīnē ī thē bwome, ēntō in īkwērō ōkō.

³⁸ Nēn, odi dong ēwēkō nini, odong nono.

³⁹ Pīēn an akobo niwu nī ba dōkī ibino nēnōna unu, naka ka ibino unu kobo nī, ‘Gum obed ī kom ngat na bino kī nying Rwoth.’”

24

Anyuth mē karē mē ajiki

¹ Yecu öya kī ī öt k'Obanga. Na ën tye ka woth, ëlübörë obino bothe cë gīn onyutho nīnë gedo më öt k'Obanga.

² Ën openyogī nī, “İnënö unu jami ni kībëc? An akobo nīwu köp adyer nī ba ebino wëkö kidi mörö acël dong n'ododere ī wi awodhe na ba ebino thwaro ökö pīny.”

³ İ karë na Yecu obedo pīny ī wi Kidi më Jeituni, ëlübörë obino bothe ī mūng cë okobo gīnī nī, “Kob nīwa, man bino tīmërë awene, ëka ngö na bino nyutho dwogoni ëka ajiki pīny?”

⁴ Yecu ögamö nī: “Gwökërë unu ëk ngat mörö kür öbwölwu.

⁵ Pīën jö na pol bino bino gīnī kī nyīnga na bino gīnī kobo nī, ‘An ënë Meciya,’ ëka bino bwölö jö na pol.

⁶ Un ibino winyo köp ī kom lwëny ëka anīi më lwëny, ëntö kür ibed unu kī lworö. Pīën manön myero ötīmërë, ëntö ajiki nwongo podi.

⁷ Rok bino lwëny ī kom rok nököenë, ëka ker bino lwëny ī kom ker nököenë. Kec ëka oyeyeng bino bedo ī kabedo na papath.

⁸ Man kībëc nwongo pod obedo calö acaki rem më nywöl.

⁹ “İ karë nön ebino maköwu, eketho ayela ī komwu ëka ebino nekowu. Rok kībëc bino dagöwu pīra.

¹⁰ Cë ī karë nön, jö na pol bino lökërë gīnī ökö kī kom yee, bino ketho gīnī örörö ëka adagë ī kin-gī kën-gī.

¹¹ Edwarpīny na twot bino bino na pol ëka bino bwölö gīnī jö na pol.

¹² Tīm na reco bino mēdērē, ēka mar ka jō na pol bino kwe ökö,

¹³ Ēntō ngat na bino cung na tēk naka i ajiki bino larē.

¹⁴ Ēka Emuth na Bēr mē ker k'Obanga ebino titō i wi lobo kibēc mē bedo na calō caden both rok kibēc, cē ajiki pīny dong bino.

¹⁵ “Un ibino nēnō ‘gin mörō mē kwer na kelo lworō’ na yam adwarpīny Daniel okobo. Gin nōn bino cung i kabedo na leng. (Ēk ngat na kwanō öñiang iē.)

¹⁶ Cē jō na tye i Yudea myero öring gīnī ökö i wi kite.

¹⁷ Dhanō na tye i wi ödē kür oidhi pīny mē kwanyō gin mörō kī i öt.

¹⁸ Dhanō na tye i pwodho kür ödök cen mē ömō böngü mērē.

¹⁹ Mon na yeco ēka mon na dödhö ēthīnō bino nēnō can i karē nonu!

²⁰ Lēg unu both Obanga ēk ngwēcwu kür ötimērē i karē mē cwīr onyo i ceng Cabīt.

²¹ Pīen karē nonu bino bedo karē mē can na dwong na anaka yam bara onen i acaki mē cweno lobo naka tin ēka ba dōkī bino nen.

²² Ka nīnō nonu onwongo ba ējūkō na cek, ngat mörō onwongo ope na bwōth. Ēntō pī jō n'ēyērōgi nīnō nonu ebino jūkō na cek.

²³ I karē nōn ka dhanō mörō okobo niwu nī, ‘Nēn, Meciya ene,’ onyo nī, ‘Ēn ēca,’ kür iyee unu.

²⁴ Pīen jō na kobo nī gīn ebido Kiricito ēka ed-warpīny na twot bino bino ēka bino tio gīnī anyuth

ëka tango na dito ëk ka twërë ëbwöl gini naka jö n'ëyërogî.

²⁵ Winy unu, an atyeko dong kobo ökö niwu na karë bara örömö.

²⁶ “Dong ka ngat mörö okobo niwu ni, ‘Ën ëca tye i thim,’ kür icidh unu, onyo ni, ‘Ën tye kany, i öt i the tyëlö,’ kür iyee unu.

²⁷ Piën kite na lüth köth yaa ki kukidë wil dök yo kuthö, bino ka Wod ka Dhanö thon bino bedo ni kömanön.

²⁸ Kanya lyene tye ië, acuth bino cökërë gini kunön.

²⁹ “Cücüth kinge can na dwong më ninö nonu

“ ‘ceng bino cido,

ëka dwe ba bino müö tara mërë;

cër bino podho ki i polo yo piny

ëka twër kibëc më polo bino yengere gini.’

³⁰ “I karë nön anyuth ka Wod ka Dhanö bino nen i polo, ëka rok kibëc më wi lobo bino gini kumo. Gin bino nönö Wod ka Dhanö na tye ka bino k'edou më pöl ki tükö ëka dheo na dit.

³¹ Ën bino oro emalaika mërë ki cwodo më buruji na longo, ëka gin bino cökö jögë n'ëyërogî ki i wi lobo thükül, ki i ajiki polo kucël naka yo ajiki polo tung ca.

³² “Nwong unu pwony ni ki i kom yath ölam: Ka jangë öcakö löth ëka pote odonyo, un ingeo ni oro dong cwök.

³³ Kömanön thon ka inönö unu jami ni kibëc, nge unu ni karë dong cwök, tye i dholokek.

³⁴ An akobo niwu köp adyer, rok më karë ni ba bino poth naka ka jami ni kibëc ötimërë.

³⁵ Polo ëka lobo bino thum ökö, ëntö köpna ba bino thum.

Ngat mörö ope na ngeo nñö ëka caa

³⁶ “Ngat mörö ope na ngeo nñö nñon onyo caa, kadĩ thon emalaika na tye i polo, onyo Wod,* ëntö Apap kékên ënë ngeo.

³⁷ Bino ka Wod ka Dhanö bino bedo calö karë ka Noa.

³⁸ I karë nonu n'onwongo abwal pii bara opong i wi lobo, jii onwongo cemo ëka medho ginĩ, awope nyomo ëka anyira ënyömögi, naka othuno i nñö na Noa ödönyö i yeya.

³⁹ Gin ba ongeo gin mörö na bino timërë naka abwal pii obino ömöl ködgi ökö kibëc. Bino bedo ni kömanön ka Wod ka Dhanö bino dwogo.

⁴⁰ I karë nñon jö ariö bino bedo i pwodho; ebino kwanyö ngat acël ökö cë ngat acël bino dong.

⁴¹ Mon ariö bino bedo i rego ki pong rego; ebino kwanyö ngat acël ökö cë ngat acël bino dong.

⁴² “Pi manön bed unu na wangwu thwolo, piën ba ingeo unu nñö mënë na Rwothwu bino dwogo ködë.

⁴³ Ëntö myero iniang unu köp ni: Ka won öt onwongo ongeo caa na kwo bino bino ië, ën onwongo bedo na wangë thwolo ëka ba miö ëtürö ödë.

⁴⁴ Pi manön, un thon myero iyübërë, piën Wod ka Dhanö bino bino i caa na un ba ingeo.

⁴⁵ “Cë nga dong n'obedo atic na genere ëka na ryëk, n'adwong mërë oketho ën më löönö etic na tye i ödë më miögi cemgi i caa n'opore?

* **24:36** Baibul nökenë ba oketho *onyo Wod*.

⁴⁶ Bino bedo na bër both atic nön ka adwong mërë odwogo cë onwongo ën tye ka timö nï kömanön.

⁴⁷ An akobo niwu köp adyer, ën bino ketho ën më löönö jami mërë kibëc.

⁴⁸ Ëntö ka atic na rac nön okobo kï i cwinye këne nï, 'Adwongna bino bedo yökö pï karë na lac,'

⁴⁹ ëka ën cakö pwodo etic ewodhe, cemo ëka medho kï jö na mër.

⁵⁰ Adwong k'atic nön bino dwogo i nönö ëka i caa na ën ba ngeo.

⁵¹ Cë ën bino pwodo ën rwök ëka ketho ën i kabedo kanya acël k'etwodo, kanya koko ëka kaö lak bino bedo tye ië.

25

Carolok i kom anyira apar

¹ "I karë nön ker më polo bino bedo calö anyira apar n'obino öcïdhö gïni kï taragi më romo k'anyom.

² Jö abic kï kin-gï onwongo mïng ëka jö abic onwongo ryëk.

³ Anyira abic na mïng otero taragi na ba ömakö gïni möö nökenë.

⁴ Ëntö anyira na ryëk otero gïni möö i cupagi kanya acël kï taragi.

⁵ I karë n'anyom pod ögalërë, gïn kibëc nönö öcakö makö wang-gï, cë önönö gïni ökö.

⁶ "I karë na dong othuno dingwor, wöö öcakö winyere rwök: 'Winy unu, anyom othuno ökö! Donyi unu yökö më romo ködë!'

7 “Cë anyira apar kibëc ocoo gini cücüth, ëka öyübö gini taragi.

8 Anyira na ming okobo gini both anyira na ryëk ni, ‘Miiwa unu mööwu mörö, piën mac tarawa mitö thöo ökö.’

9 “Ëntö anyira na ryëk ögamö gini ni, ‘Möö ope na römö onu kibëc. Apë unu both jö na cadhö möö ëk iwil unu mewu.’

10 “Ï karë n'anyira na ming öcïdhö gini më wilö möö, cücüth anyom othuno. Anyira n'onwongo öyübëre ödönyö gini kanya acël ködë i öt karama më nyom. Cë dholokek eloro ökö.

11 “Kinge anyira nökenë ca obino gini nakun bakö dhögi ni, ‘Adwong, adwong, yab niwa dholokek!’

12 “Ëntö anyom ögamö ni, ‘An akobo niwu köp adyer ni an ba angeowu.’ ”

13 Cë Yecu ojiko köp mërë nakun kobo ni, “Bed unu na wangwu thwolo, piën ba ingeo unu ninö onyo caa.”

Carolok i kom etic n'ëmiögï ciling

(Luka 19:11-27)

14 “Ker më polo thon cal ki dhanö mörö na tye ka cïdhö i woth kanya bor. Ën ocwodo etic mërë kibëc, cë ömiö jami mërë bothgi ëk ögwök gini.

15 Ën ömiö both atic mërë acël ciling elip abic na nyige, both dhanö nökenë ömiö ciling elip ariö na nyige, ëka both ngat nökenë ömiö ciling elip acël na nyige, ömiö both dhanö acëlacël na lübëre ki kite na ën twërö tic ködë. Cë öya öcïdhö i woth mërë.

16 Dhanö n'onwongo ciling elip abic na nyige öcakö tic ködë ökö piöpïö i cadhö wil mërë, ëka

onwongo magoba më ciling elip abic na nyige nökënë.

¹⁷ Atic n'onwongo tye kī ciling elip ariö na nyige ötimö nī kömanön thon, cë onwongo magoba më ciling elip ariö na nyige nökënë.

¹⁸ Ëntö dhanö n'obino ögamö ciling elip acël na nyige öcïdhö ökünyö bur i ngöm, cë ökanö ciling k'adwong mërë ökö ië.

¹⁹ “Kinge karë na lac, adwong k'etic nonu odwogo, ëka öcakö kwanö lïm kanya acël ködgi.

²⁰ Dhanö n'obino ögamö ciling elip abic na nyige obino okelo ciling elip abic na nyige nökënë. Ën okobo nī, ‘Adwong, in ibino imïa ciling elip abic na nyige. An anwongo ciling elip abic na nyige nökënë.’

²¹ “Adwong mërë ögamö nī, ‘In itimö na bër rwök, in ibedo atic na bër ëka atic na genere! In ibedo kī gen i kom jami na nönök; an abino kethoni më löönö jami na pol. Bin dong ëk inywak yom cwiny k'adwongni!’

²² “Cë atic n'onwongo ögamö ciling elip ariö na nyige thon obino. Ën okobo nī, ‘Adwong, in onwongo imïa ciling elip ariö na nyige; nën, an anwongo ciling elip ariö na nyige nökënë.’

²³ “Adwong mërë ögamö nī, ‘In itimö na bër rwök, in ibedo atic na bër ëka atic na genere! In ibedo kī gen i kom jami na nönök; an abino kethoni më löönö jami na pol. Bin dong ëk inywak yom cwiny k'adwongni!’

²⁴ “Cë atic n'onwongo ögamö ciling elip acël na nyige thon obino. Ën okobo nī, ‘Adwong, an onwongo angeo nī in ibedo dhanö na kite mërë tøk.

Īkaō kī kanya ba ĩcwō kodhi ĩē, ěka ĩcōkō thon kī kanya ba ipuro.

²⁵ Cē ōmīō abedo kī lworō ěka an acīdhō akanō cīlīngni ōkō pīny ĩ ngōm. Gam cīlīngni ene.'

²⁶ "Adwong mērē ōgamō nī, 'In ibedo atic na rac ěka atic na car! In onwongo ingeo nī an akaō kī kanya ba acwō kodhi ĩē, ěka acōkō thon kī kanya ba apuro?

²⁷ Cē onwongo myero iter cīlīngna both jō mē beng, ěk ka an adwogo, an onwongo atwērō gamō cīlīngna kī magoba ĩē.

²⁸ " 'Pī manōn kwany unu cīlīng elip acēl na nyige ōkō kī bothe, ěk ĩmī unu both dhanō na tye kī cīlīng elip apar na nyige.

²⁹ Pīēn ngat na tye kī gin mōrō, ebino mēdō bothe, ěka bino bedo kōdē na būp. Ngat n'ope kī gin mōrō, naka gin na ēn tye kōdē ebino kwanyō ōkō kī bothe.

³⁰ Yuu unu atic na kōny mērē ope ĩ cōl pīny, kanya koko ěka kaō lak bino bedo ĩē.'

Ngölö-köp mē ajiki

³¹ "Ī karē na Wod ka Dhanō bino dwogo kī dheo mērē, ěka k'emalaika kībēc kōdē, cē ēn bino bedo ĩ then ker mērē mē dheo.

³² Rok kībēc bino cōkērē ĩ nyime, ěka ēn bino poko jīi ĩ gurup ariō, kite n'akwath poko kī rom kī ĩ kom dyegi.

³³ Ēn bino ketho rom ĩ cīngē kucem, ěka dyegi ĩ cīngē kucam.

³⁴ "Cē Rwoth bino kobo both jō na tye ĩ cīngē kucem nī, 'Bin unu, un jō n'Apapna ōmīōwu gum; lee unu ker n'ēyübō pīrwu anaka ĩ acaki cweo lobo.

35 Pïen kec onwongo oneka ëka ïmïa unu cem, öriö onwongo oneka ëka ïmïa unu pii amodho, an onwongo abedo welo ëka ijöla unu,

36 an onwongo awotho kotula ëka ïmïa unu böngü aruko, an onwongo atwo, cë igwöka unu, ëka ï karë na an atye ï buc, un ibino më limöna.'

37 "Cë jö na kitegï atïr bino gamö nïnë nï, 'Rwoth, wan eneni awene na kec oneki cë wan emii cem, onyo n'öriö oneki cë wan emii pii?

38 Wan eneni awene na in ibedo welo cë wan ejoli, onyo na in iwotho kotula cë wan emii böngü më aruka?

39 Awene na wan eneni na in itwo onyo na in itye ï buc cë wan elimi?'

40 "Rwoth bino gamö nï, 'An akobo niwu köp adyer nï gin na un itimö both dhanö acël ï kin utmegona nï, manön itimö unu botha.'

41 "Cë ën bino kobo both jö na tye gïni ï cingë kucam nï, 'Un jö n'ëcënö, yaa unu ökö kï nyima, idöny unu ï mac na ba thöö n'ëyübö pï Catan k'emalaika mëre.

42 Pïen kec onwongo oneka ëntö ba ïmïa unu cem më acama, öriö pii oneka ëntö ba ïmïa unu pii më amodha,

43 an onwongo abedo welo ëntö ba ijöla unu, an onwongo awotho kotula ëntö ba ïmïa unu böngü më aruka, an onwongo atwo ëka atye ï buc ëntö un ba ibino më gwököna.'

44 "Gïn thon bino gamö nï, 'Rwoth, wan eneni awene na kec oneki, onyo n'öriö pii oneki, onyo na in ibedo welo, onyo na in iwotho kotula, onyo na in itwo, onyo na in itye ï buc, cë wan ba ekonyi?'

⁴⁵ “Cē Rwoth bino gamō nīgī nī, ‘An akobo niwu kōp adyer nī gin mōrō kēkēn na un ba itīmō both dhanō mōrō acēl na tītīdī ī kin jō ni, nwongo ba itīmō unu botha.’

⁴⁶ “Cē gīn bino cīdhō ī can na ba thum, ěntō jō na kitegī atīr bino cīdhō gīnī ī kwō na ba thum.”

26

Yūb mē neko Yecu

(Marako 14:1-2; Luka 22:1-2; Jon 11:45-53)

¹ Ī karē na Yecu otyeko twakō kōp ni gīnī kībēc, ěn okobo both ělūbkōrē nī,

² “Un ingeo nī odong nīnō arīō mē thūnō ī nīnō mē Poth, ěka Wod ka Dhanō ebino mīō ōkō mē agura ī kor yath arīa.”

³ Cē ělamdhōk na dito ěka edong ka lwak ōcōkērē gīnī kanya acēl ī pacō k’Alamdhōk na Dit, na nyīngē Kayapa.

⁴ Gīn ōyūbō mē makō Yecu ī mūng ěk enek ěn ōkō.

⁵ ěntō gīn okobo nī, “Pathī ī nīnō mē karama, ěk arubaruba kūr obed ī kin jīī.”

Ewiro Yecu kī mōō ī Betania

(Marako 14:3; Jon 12:1-8)

⁶ Ī karē na Yecu tye ī Betania ī ōt ka Cimon na yam obedo adhōbū,

⁷ na Yecu onwongo tye ka cem, dhakō mōrō obino bothe n’ōmakō cupa mē mōō na ngwece kur na wel mērē tēk, cē ōnyō ī wie.

⁸ Ī karē n’ělūbkōrē ōnēnō, gīn ōngōō ěka okobo nī, “Pīngō ěbalō mōō ni abala nī kōman?”

⁹ Mōō na kur ni onwongo myero ěcadh acadha ī wel na thwōnē ěk cīlīng mērē ěmīī both ěcan.”

10 Ëntö Yecu ongeö köp ni, cê okobo bothgî nî, “Iyelo unu dhakö ni pîngö? Ën ötimö gin na bër rwök i koma.

11 Piën un itye kanya acël k'ëcan karë kibëc, ëntö ba ibino unu bedo kanya acël köda karë kibëc.

12 I karë na dhakö ni önyö möö i koma, ën ötimö më yübö koma më aika.

13 An akobo niwu köp adyer nî kanya kibëc n'ebino titö Emuth na Bër ië i wi lobo thükül, gin na dhakö ni ötimö thon ebino kobo pîrë, ëk obed më po pî ën.”

*Yuda oketho örörö i kom Yecu
(Marako 14:10-11; Luka 22:3-6)*

14 I karë nön Yuda Ikariot, na ën dhanö acël i kin ëkwëna apar ariö, öcïdhö both ëlamdhök na dito,

15 cê openyogî nî, “Un ibino miöna ngö ka an amiö ën i cingwu?” Cê gin ökwanö ciling pyer adek na nyige ëka ömiö ginî bothe.

16 Cakërë i caa nön cïdhö ködë anyim Yuda öcakö rangö karë na bër na ën ërömö miö ki Yecu i cing-gî.

Yecu öcamö cem më Karama më Poth k'ëkwëna mërë

(Marako 14:12-21; Luka 22:7-14; 21-23; Jon 13:21-30)

17 I nînö më acël më Karama më Ogati na Thöbi ope ië, ëlëbkör Yecu obino bothe cê openyo ginî ën nî, “In imitö nî wan ëyüb nini kabedo kwene ëk icam cem më Poth ië?”

18 Yecu ögamö nî, “Cïdh unu i pacö both dhanö mörö ëka ikob unu nîne nî, ‘Apwony okobo nî: Karëna dong cwök. An abino kwero nînö më Poth i odi kanya acël k'ëlëbköra.’ ”

19 Cē ēlūbkör Yecu ötīmō kite na ēn öcīkögī ködē, ēka öyübō gīnī cem mē Poth kunön.

20 Ī karē na pīny dong oyutho, Yecu onwongo obedo pīny ĩ dhō cem kanya acēl k'ēlūbkörē apar wie ariō.

21 Ī karē na gīn tye ka cem, Yecu okobo bothgī nī, “An akobo niwu köp adyer, ngat acēl kī kinwu bino ketho örörō ĩ koma.”

22 Cē ēlūbkörē öcakō kumo, nakun penyere gīnī kēn-gī nī, “Rwoth, an?”

23 Yecu ögamō nī, “Dhanō na bino ketho örörō ĩ koma ēnē ngat n'olutho ogati mērē ĩ öd bakuli köda.

24 Wod ka Dhanō bino thōō kite na calō ecōō kī köp ĩ kome. Entō dhanō n'oketho örörō ĩ kom Wod ka Dhanō bino nēnō can! Onwongo twērō bedo na bēr ka dhanō nōn onwongo ba ēnywölō.”

25 Cē Yuda, ngat n'oketho örörō ĩ kom Yecu, okobo nī, “Apwony, adyer pathī an?”

Yecu ögamō nī, “Eyo, in ēnön.”

26 Ī karē na gīn tye ka cem, Yecu ökwanyō ogati, cē ölögō gum ĩ kome, ēka öbarō iē, cē ömīō both ēlūbkörē, nakun kobo nī, “Gam ēka ĩcam unu; man ēnē koma.”

27 Cē ökwanyō okopo, öpwöyō Obanga ēka ömīō bothgī, nakun kobo nī, “Madh unu man, un kibēc.

28 Man ēnē remona mē cīkērē, n'ēönyō pī jō na pol mē tīmō kīca ĩ kom bal.

29 An akobo niwu nī cakērē tin, an ba abino madhō nyig pig ölök ni, naka ĩ nīnō nōn ka an abino madhō kodwu ĩ ker k'Apapna.”

30 Ī karē na gīn otyeko wero wer mē lēga, öya öcīdhō gīnī ĩ wī Kidi mē Jeituni.

*Yecu okobo ni Petero bino kwërö ën ökö
(Marako 14:27-31; Luka 22:31-34; Jon 13:36-38)*

³¹ Cë Yecu okobo nigĩ ni, “İ kiwor na tin, un kibëc ibino unu wëköna, piën ëcö ni:

“ ‘An abino gönö akwath,
cë rom bino këth gini ökö ata.’

³² Ëntö kinge ka an acer ökö, an abino cïdhö anyim niwu yo Galilaya.”

³³ Petero ögamö ni, “Kadi jö kibëc bino wëköni, an ba abino wëköni.”

³⁴ Yecu okobo ninë ni, “An akobo nini köp adyer ni i kiwor na tin ni, na thwön gwënö bara okok, in ibino kwëröna wang adek.”

³⁵ Ëntö Petero ögamö ni, “Kadi bed ni myero athöö kanya acël kodi, an ba abino kwëröni.” Cë ëlëbkörë nökenë kibëc okobo gini ni kömanön.

*Yecu ölägö i pwodho Gethcemane
(Marako 14:32-42; Luka 22:39-46)*

³⁶ Cë Yecu öcïdhö k'ëlëbkörë i kabedo mörö na nyingë Gethcemane. İ karë na gin othuno kunön, ën okobo both ëlëbkörë ni, “Bed unu kany, ëk an kono acïdh i lëga yo kuca.”

³⁷ Cë ën ökwanyö Petero k'awope ariö ka Jebedayo më woth ködë, ëka cwinye öcakö podho rwök ki thwön kumo na dit.

³⁸ Cë Yecu okobo bothgi ni, “Cwinya tye ka cwer rwök, mitö nekona ökö. Bed unu kany ëk ibed unu na wangwu thwolo köda.”

³⁹ Yecu öcïdhö anyim na nönök, cë opodho piny, okulo wie ëka ölägö ni, “Apapna, ka twërë, kwany

okopo ni ökö kī koma, ëntö kür obed kite na calö an amītö, ëntö obed gin na in imītö nī myero ötimërë.”

⁴⁰ Cë ën odwogo both ëlübörë ëka onwongöi öninö ökö. Ën okobo both Petero nī, “Un ba itwërö bedo na wangwu thwolo pī caa acël köda?

⁴¹ Bed na wangwu thwolo ëka ilëg unu, ëk kür idöny unu i atëmatëma. Cwiny mītö, ëntö kom görü.”

⁴² Ën dökī ödök wang më ariö ëka ölägö nī, “Apapna, ka okopo ni ba twërö kwanyërë ökö naka ka an amadhö, ëk dong gin na in imītö ötimërë.”

⁴³ I karë na ën odwogo, ën dökī onwongo ëlübörë tye ka ninö, pïen ninö onwongo ömakö wang-gi rwök.

⁴⁴ Cë Yecu öwëkögi dökī ëka öcïdhö ölägö wang më adek, nakun nwö köp acël nön.

⁴⁵ Cë ën odwogo both ëlübörë ëka openyogi nī, “Un pod ininö ëka itye ka yweo unu? Nën unu, caa onyingo na cwök, ëka Wod ka Dhanö ebino mïö ökö i cing ëbal.

⁴⁶ Yaa unu malö! Eru ecidhu! Nën, dhanö na bino ketho örörö i koma dong cwök!”

Ëmakö Yecu

(Marako 14:43-50; Luka 22:47-53; Jon 18:2-11)

⁴⁷ I karë na Yecu pod tye ka twak, Yuda n'obedo ngat acël i kin ëkwëna apar wie ariö othuno. Ën obino kī lwak na pol n'ömakö ginī pele abadë ëka ludhi. Ëlamdhök na dito ëka edong ka lwak ënë oorogi.

⁴⁸ Won örörö onwongo otyeko dong yübö anyuth ködgī nī: “Ngat na an abino nödhö leme, ën ënön, mak unu ën.”

49 Cücüth Yuda obino both Yecu ëka okobo nï, “Apwony, itye!” Cë önödhö leme.

50 Yecu okobo both Yuda nï, “Okona, tîm gin na in ibino më tîmö.” Cë gîñ obino opodho ï kom Yecu, ëka ömakö gîñi ën ökö.

51 Ëntö ngat acël n'onwongo tye gîñi kî Yecu kanya acël öryëö cîngë cë öwödhö pala abadë mërë, onguno kî ith atic k'Alamdhök na Dit.

52 Cë Yecu okobo bothe nï, “Dwök pala abadëni ï kabedo mërë, piën jö kibëc na makö gîñi pala abadë, bino thöö gîñi kî pala abadë.

53 Un ithamö nï an ba atwëro lëgö Apapna ëk oor nîna emalaika na löö dul mwony apar wie ariö ökö ï caa ni?

54 Ëntö Cöc na Leng na kobo nï myero ötimërë nï köman bino cobere nîngö?”

55 ï caa nön Yecu okobo both lwak nï, “Un ibino botha kî pala abadë ëka ludhi më maköna, na calö ibino unu ï kom ayak? Nînö kibëc an abedo ï dyekal öt k'Obanga më pwony, ëka un ba imaka unu.

56 Ëntö man kibëc ötimërë ëk köp n'edwarpîny öcöo ocobere.” Cë ëlëbkörë kibëc öringö öwëkö gîñi ën ökö.

*Yecu ï nyim athuko më öd okiko k'edong
(Marako 14:53-65; Luka 22:54-55,63-71; Jon 18:12-14,19-24)*

57 Jö n'onwongo ömakö gîñi Yecu otero ën yo both Kayapa, Alamdhök na Dit, kanya onwongo epwony cik ëka edong öcökërë gîñi ië.

58 Ëntö Petero obedo ka lübö kör Yecu kî cecen, naka othuno ï dyekal k'Alamdhök na Dit. Kinge na

Petero ödönyö i dyekal, en obedo piny kanya acël k'ëkürpiny më nënë gin na bino timërë.

⁵⁹ Ëlamdhök na dito ëka athuko më öd okiko k'edong kibëc onwongo tye gini ka rangö caden më twodo i kom Yecu ëk enek gini en ökö.

⁶⁰ Ëntö gin ba onwongo köp mörö, kadï bed ecaden më twodo na pol obino anyim. Më ajiki mërë jö ariö obino gini anyim,

⁶¹ ëka okobo gini ni, “Dhanö ni okobo ni, ‘An atwërö muko öt k'Obanga ëka agërö ökö i nënë adek.’ ”

⁶² Cë Alamdhök na Dit öya malö ëka okobo both Yecu ni, “In ba itwërö gamö köp mörö? Kit caden mënë ene na jö ni okelo k'adoth ködë i komi?”

⁶³ Ëntö Yecu öling alinga.

Alamdhök na Dit okobo nënë ni, “An amitö ikwong kwong ki nying Obanga na kwö: Kob niwa ka in enë Meciya, Wod k'Obanga.”

⁶⁴ Yecu ögamö nënë ni, “Eyo, kite na in ikobo ködë. Ëntö an akobo niwu ni cakërë kobedini un ibino nënë Wod ka Dhanö n'obedo i nget cing më kucem ka Won Twër ëka na tye ka bino ki pöl gini më polo.”

⁶⁵ Cë Alamdhök na Dit öyëcö böng mërë ëka okobo ni, “Ën ötwakö köp më yanyö Obanga! Pingö onu doki ëmitö caden nökenë? Kobedini un iwinyo ayeny na en öyanyö k'Obanga.

⁶⁶ Ngö na un ithamö?”

Gin ögamö ni, “Bal mërë römö nënë thöo.”

⁶⁷ Cë gin öngülö laö dhögi i wangë ëka egöo en. Jö mökö odhongo en

⁶⁸ nakun kobo gini ni, “In ibedo Kiricito. Tuc niwa nga n'ogoi?”

Petero ökwörö Yecu

⁶⁹ Petero onwongo tye yökö, obedo pinyi dyekal. Cë atic na nyakö obino bothe ëka okobo ninë ni, “In thon onwongo itye kanya acël ki Yecu më Galilaya.”

⁷⁰ Entö Petero ökwörö ökö i nyim jö kibëc. Ën okobo ni, “An ba angeo gin na in itye ka twakö.”

⁷¹ Cë Petero öcïdhö yökö i dhö wangkac, atic na nyakö nökenë dökï önënö ën, cë okobo both jö n'onwongo tye gini kunön ni, “Dhanö ni onwongo tye kanya acël ki Yecu më Najaret.”

⁷² Petero dökï ökwörö ökö, nakun kwongere ni: “An ba angeo ëcwö nön!”

⁷³ Kinge caa na nönök, jö n'onwongo ocung gini kany nön obino gini both Petero ëka okobo ni, “Adyer, in ibedo ngat acël i kin-gi, piën kite na in itwak ködë nyutho ökö.”

⁷⁴ Cë i caa nön, Petero öcakö kwongere nakun kobo ni, “Ba angeo ëcwö ni.”

Cücüth thwön gwënö okok.

⁷⁵ Cë Petero opo i köp na Yecu ötwakö: “Na bara thwön gwënö okok, in ibino kwöröna wang adek.” Cë öcïdhö yökö ëka okok ki cwer cwiny rwök.

27

Etero Yecu i nyim Pilato

(Marako 15:1; Luka 23:1-2; Jon 18:28-32)

¹ Kodiko cön na piny tye ka ruu, ëlamdhök na dito kibëc ëka edong ka lwak öyübö gini köp më neko Yecu.

² Gĩn otweo Yecu, otero gĩnĩ ěka ěmĩo ěn both Pilato n'obedo alōc mē Roma.

³ Ī karē na Yuda, n'oketho örörö ĩ kom Yecu, önēnō nĩ ěngölō kōp mē thōō ĩ wie, ěn ongut ěka ödwökō cĩlĩng pyer adek na nyige both ělamdhök na dito ěka edong,

⁴ nakun kobo nĩ, “An abalō mē ketho örörö ĩ kom dhanō n'ope kĩ bal.”

Gĩn ōgamō nĩnē nĩ, “Manōn obedo kōpwa? Manōn obedo pēkōnĩ.”

⁵ Cē Yuda obolo cĩlĩng pĩny ĩ ōt k'Obanga ěka ödönyö yökō. Cē öcĩdhö ödērē ökō.

⁶ Ělamdhök na dito ökwanyö gĩnĩ cĩlĩng ěka okobo gĩnĩ nĩ, “Cik ba yeo nĩ myero eketh cĩlĩng nĩ ĩ canduk lĩm mē ōt k'Obanga, piēn obedo cĩlĩng mē remo.”

⁷ Cē gĩn öyübö kōp kanya acēl, ěka otio gĩnĩ kĩ cĩlĩng mē wĩlō pwodho k'acwe agulu, ěk obed kanya eiko erok iē.

⁸ Manōn ěnē ömĩo ecwodo pwodho nōn nĩ Pwodho mē Remo thuno kōdē naka tin.

⁹ Cē kōp n'onwongo adwarpĩny Jeremia ötwakö ocobere: “Gĩn otero cĩlĩng pyer adek na nyige, wel na jö mē Icarael onwongo öngölō ĩ kome,

¹⁰ cē gĩn otio kōdē mē wĩlō pwodho k'acwe agulu kite na Rwoth öcika kōdē.”

Yecu ĩ nyim Pilato

¹¹ Yecu ocung ĩ nyim alōc mē Roma n'openyo ěn nĩ, “In ěnē rwoth k'Eyuda?”

Yecu ōgamō nĩ, “Eyo, kite na in ikobo kōdē.”

¹² Ěntō ĩ karē n'ělamdhök na dito ěka edong odotho gĩnĩ Yecu, ěn ba ōgamō gĩn mörö.

13 Cē Pilato openyo Yecu nī, “In ba itye ka winyo adoth na gīn odothi kōdē?”

14 Ēntō Yecu ba ōgamō kōp mōrō, kadi k'adoth mōrō acēl—man ōmīō alōc ouro rwōk.

15 Ī karama kibēc mē Poth, alōc onwongo gönyō amabuc acēl both lwak, ngat mōrō kēkēn na gīn mītō.

16 Ī karē nōn onwongo tye amabuc mōrō n'engeo rwōk, na nyingē Baraba.

17 Cē ĩ karē na lwak ōcōkērē gīnī kanya acēl, Pilato openyogī nī, “Nga na un ĩmītō nī agōny niwu, Baraba onyo Yecu n'ecwodo nī Kiricito?”

18 Pilato onwongo ongeō nī gīn ōmīō Yecu bothe pī nyeko.

19 Ī karē na Pilato obedo ĩ wi then mē ngölō-kōp, dhakō mērē ooro kōp mōrō bothe: “Kūr ĩtīm gīn mōrō ĩ kom dhanō nōn n'ope kī bal, piēn tin ĩ wang lek anēnō can na dit rwōk pīrē.”

20 Ēntō ēlamdhōk na dito ēka edong ōcūpō gīnī lwak mē penyo pī Baraba, ēk enek Yecu ōkō.

21 Alōc dōkī openyogī nī, “Nga kī kin jō arīō ni na un ĩmītō nī an agōny niwu?”

Gīn ōgamō nī, “Baraba.”

22 Cē Pilato openyogī nī, “Ngō na an myero dong atīm kī Yecu n'ecwodo nī Kiricito?”

Gīn kibēc ōgamō nī, “Gur ēn ĩ kor yath arīa!”

23 Pilato openyogī nī, “Pīngō? Bal ngō na ēn ōtīmō?”

Ēntō lwak ōwōō gīnī rwōk nī, “Gur ēn ĩ kor yath arīa!”

24 Ī karē na Pilato ōnēnō nī ba dōkī ērōmō tīmō gīn mōrō, ēka wōō onwongo tye ka mēdērē amēda, cē ōkwanyō pii, ōlwōkō kī cīngē ĩ nyim lwak ēka

okobo ni, “Bal më remo ka dhanö ni ba bino bedo i wia, manön bino bedo pëköwu!”

²⁵ Lwak kibëc ögamö ni, “Remo mërë obed i wiwa ëka i wi ëthnöwa!”

²⁶ Cë Pilato ögönyö Baraba nīgi. Ëntö ën ömïö epwodo Yecu ki del, ëka ömïö ën bothgi ëk egur i kor yath ariä.

Acikari öngalö Yecu

(Marako 15:16-20; Jon 19:2-3)

²⁷ Cë acikari k'alöc otero gini Yecu i Praitorion,* ëka ögürö gini ën dyere.

²⁸ Gın ögönyö böngü mërë ëka oketho gini böngü na kwar i kome.

²⁹ Cë öyübö gini tok öküdhö, ëka eketho i wie. Gın oketho lüth i cingë më kucem ëka orumo cöng-gi piny i nyime, nakun ëngalö ën ni, “Örëm, rwoth k'Eyuda!”

³⁰ Gın öngülö laö dhögi i kome ëka ökwanyö gini lüth cë egöö ki wie.

³¹ Kinge na gın dong otyeko ngalö Yecu, cë gın ögönyö böngü na kwar ökö ki i kome, ëka eketho böng mërë i kome. Cë gın otero ën më guro i kor yath ariä.

Eguro Yecu i kor yath ariä

(Marako 15:21-32; Luka 23:26-43; Jon 19:17-27)

³² İ karë n'onwongo gın tye ka donyo yökö, oromo gini k'ëcwö mörö më Cirene na nyingë Cimon, cë ödiö gini ën tètëk më tingo yath ariä ka Yecu.

* **27:27 Praitorion** obedo lai k'alöc.

³³ Gîn othuno i kabedo n'ecwodo ni Gölgötha (na gönyö ni Kabedo me Cogo Wic).

³⁴ Acikari ömïö Yecu köngö ölöc n'erubo ki yath na kec; entö kinge na en öbilö, Yecu ökwörö madhö ökö.

³⁵ Kinge na dong gîn oguro Yecu i kor yath ariä, obolo gîni kwir me poko böng märe.

³⁶ Cë gîn obedo piny kunön me kürö en.

³⁷ Oguro gîni köp me adoth na gîn odotho en ködë malö i ka wie, n'ecöo ni, "Man enë Yecu, Rwoth k'Eyuda."

³⁸ Ekwoe ariö onwongo eguro kanya acël ködë, ngat acël yo cingë kucem, ëka ngat acël yo cingë kucam.

³⁹ Jö n'onwongo tye ka wok i ngete obedo gîni ka yanyö en, yengo wigi,

⁴⁰ ëka kobo gîni ni, "In ikobo ni ibino muko öt k'Obanga ökö, cë igërö i ninö adek, lari keni ëka idhi piny ki kor yath ariä, ka in ibedo Wod k'Obanga!"

⁴¹ Ëlamdhök na dito, epwony cik ëka edong thon önywarö gîni Yecu.

⁴² Gîn okobo ni, "En ölarö jö nökenë, entö en ba twërö larë kënë! En obedo rwoth me Icarael! Wëk en obin piny ki kor yath ariä, cë wan ebino yee en.

⁴³ En geno Obanga ëka kobo ni en ebeto Wod k'Obanga. Wëk Obanga ölar en kobedini ka mitö."

⁴⁴ Ekwoe n'onwongo eguro kanya acël ködë thon öyanyö gîni en.

Thöö ka Yecu

⁴⁵ Cakërë caa abicël më kiceng më thuno ködë naka caa abungwën, pïny ocido ökö na cöl i wi lobo kibëc.

⁴⁶ I kin caa abungwën më kothyeno Yecu okok ki dwön na longo ni, “Eloi, Eloi, lama cabaktani?”—na gönyö ni, “Obangana, Obangana, pïngö iwëka ni köman?”

⁴⁷ I karë na jö mökö n'ocung kunön owinyo, gïn okobo ni, “Ën tye ka cwodo Eliya.”

⁴⁸ Cücüth dhanö acël öringö ökwanyö amor, cë olutho i köngö ölok na wac, örwakö i wi lüth, ëka ömiö both Yecu ni ömadhi.

⁴⁹ Ëntö jö nökenë okobo ni, “Wëk unu ën kënë! Eru enenu ka Eliya twërö bino më larö ën.”

⁵⁰ Yecu okok dökü ki dwön na longo, cë öthöö ökö.

⁵¹ I caa nön, böngü katein na tye i öt k'Obanga öyëc opokere ökö i dul ariö cakërë ki malö naka pïny. Pïny oyengere ëka kite öbarë gïni ökö.

⁵² Lyene öyabërë ökö ëka kom jö na leng na pol n'onwongo öthöö ocer gïni ökö.

⁵³ Odonyo gïni ökö ki i lyene ëka kinge cer ka Yecu öcïdhö gïni i Jerucalem cë onyuthere gïni both jö na pol.

⁵⁴ I karë n'Adit na löö acikari ki jö n'onwongo tye ködë më kürö Yecu önënö gïni oyeyeng ëka gin na kibëc n'ötïmërë, obedo gïni ki lworö rwök, cë okobo gïni ni, “Adyer, ën onwongo obedo Wod k'Obanga!”

⁵⁵ Mon na pol onwongo tye gïni kunön na neno gïni ki cecen. Gïn onwongo ölübö kör Yecu ki i Galilaya më könyö ën.

⁵⁶ Ì kin mon nön gĩnĩ onwongo tye ië Maria mē Magadala, Maria aya ka Yakobo ëka Yocepu, ëka aya k'awope ka Jebedayo.

Eiko Yecu i lyël

(Marako 15:42-47; Luka 23:50-56; Jon 19:38-42)

⁵⁷ Ì karē na piny dong cido, dhanö mörö mē Ari-mataya n'obedo alönyö na nyingē Yocepu obino, ën thon onwongo obedo alübkör Yecu.

⁵⁸ Ën öcīdhö both Pilato cē ökwaö kom Yecu ëka Pilato öcīkō nī ëk ëmii bothe.

⁵⁹ Yocepu ökwanyö kom Yecu, cē oboo ökö kī böngü na leng,

⁶⁰ ëka opyelo i bur lyël mērē na nyen, na ën onwongo ogworo i kidi. Ën ölorö kidi na thwönē i dhö lyël, ëka öya öcīdhö ökö.

⁶¹ Maria mē Magadala ëka Maria nökēnē ca on-wongo obedo gĩnĩ kunön n'opimere kī lyël.

Ėkürpiny na kürö lyël

⁶² Kodiko mērē, na ënē nīnō na lübö Ninö mē Yübērē, ëlamdhök na dito ëka Eparicayo öcökērē gĩnĩ i nyim Pilato.

⁶³ Gĩn okobo nī, “Adwong, wan epo nī i karē na ën pod kwö, wan ewinyo ka abwöl jö nön kobo nī, ‘Kinge nīnō adek an abino cer dökī.’

⁶⁴ Cē myero imii cik ëk ëgwök lyël na bër naka i nīnō mē adek ëk kür ëlübörē öcīdh gĩnĩ ökwal kome ökö, cē okob gĩnĩ both lwak nī ën ocer ökö kī i kin jö n'öthöö. Bwöl mē ajiki ni bino bedo na rac na löö bwöl mē acël ökö.”

⁶⁵ Pilato ögamö nī, “Ter unu acikari n'obedo gĩnĩ ëkürpiny. Cīdh igwök unu na bër rwök kite na un itwērö ködē.”

⁶⁶ Cē öcīdhö gīnī mē kürö dhö lyël na bër nakun mwönö gīnī anyuth i kom kidi ëka eketho ëkürpīny.

28

Cer ka Yecu

(Marako 16:1-10; Luka 24:1-12; Jon 20:1-10)

¹ Kinge Cabīt k'Eyuda, i kin keko i ninö na lübö cabīt k'Eyuda, Maria mē Magadala ëka Maria nökenē öcīdhö gīnī mē nēnö lyël.

² Athura oyeyeng na dit oyengo pīny, piēn malaika ka Rwoth n'öya kī i polo obino pīny cē othwaro kidi ökö kī i dhö lyël ëka obedo i wie.

³ Malaika nön onen na ryēny calö lüth köth, ëka böng mērē onwongo tar calö pēē.

⁴ Ëkürpīny obedo gīnī kī lworö rwök i karē na gīn önēnö malaika ëka komgī ömyël cē ödökö gīnī calö jö n'öthö.

⁵ Ëntö malaika okobo both mon nī, “Kür ibed unu kī lworö, piēn an angeo nī un itye ka rangö Yecu n'onwongo eguro i kor yath arīa.

⁶ Ën ba tye kany; ën ocer ökö, kite na ën okobo. Bin inēn unu kanya ën onwongo obuto iē.

⁷ Cīdh unu pīöpīö ëk ikob unu both ëlübörē: ‘Ën ocer ökö kī kin jö n'öthö, ëka ën tye ka cīdhö anyim niwu yo Galilaya. Un ibino nēnö ën kī kunön.’ Po unu i kom ngö na an akobo niwu.”

⁸ Cē mon öbünyö yaa ökö pīöpīö kī i wi lyël kī lworö ëka kī yom cwiny na thwönē, cē öringö gīnī mē cīdhö kobo both ëlübörē.

⁹ Athura Yecu oromo ködgī, cē omothogī nī, “Kuc obed kodwu!” Gīn obino bothe, ömakö gīnī tyēnē cē öwörö gīnī ën.

¹⁰ Cē Yecu okobo nīgī nī, “Kūr ibed unu kī lworō. Cīdh ikob unu both utmegona ěk ȳcīdh gīnī yo Galilaya; cē gīn bino nēnōna kī kunōn.”

Köp n'ĕkürpīny ȳdwökō

¹¹ Ī karē na mon tye ka woth ī yoo, ĕkürpīny mōkō ȳcīdhō ī pacō ěka ȳdwökō gīnī ripot both ělamdhök na dito gīn na kībēc n'ȳtīmērē.

¹² Ī karē n'ělamdhök na dito ȳcökērē gīnī kanya acēl k'edong, cē ȳyübō gīnī köp mē mīō cīlīng na thwōnē both acikari,

¹³ nakun kobo gīnī bothgī nī, “Kob unu both lwak nī, ‘Ēlūbkörē obino gīnī kiwor cē ȳkwalō gīnī kome ī karē n'onwongo wan ěnīnō ȳkō.’

¹⁴ Ka alōc bino winyo köp nī, cē wan ebino kobo nīnē, ěk can mōrō kūr opodh ī komwu.”

¹⁵ Cē acikari ȳgamō gīnī cīlīng, ěka ȳtīmō gīnī kite n'ĕcīkōgī kōdē. Köp nī obedo kēth ī kin Eyuda othuno kōdē naka tīn.

Yecu onen both ělūbkörē

(Marako 16:14-18; Luka 24:36-49; Jon 20:19-23;

Tic k'Ēkwēna 1:6-8)

¹⁶ Cē ělūbkörē apar wie acēl ȳcīdhō gīnī yo Galilaya, ī wi kidi na Yecu onwongo okobo bothgī mē cīdhō ěē.

¹⁷ Ī karē na gīn ȳnēnō Yecu, ȳwōrō gīnī ěn; ěntō jō mōkō obedo ka kalakala.

¹⁸ Cē Yecu obino bothgī ěka okobo nī, “Twēr kībēc na tye ī polo ěka ī wi lobo etyeko dong mīō ȳkō botha.

¹⁹ Pī manōn cīdh unu dong ěk ělōk unu jō mē rok kībēc ȳdōk gīnī ělūbkōra, baticagī unu kī nyīng Apap, ěka Wod ěka Tipo Naleng,

²⁰ pwony unugi më gwökö gin na kibëc na an atyeko cïkôwu kôdë. An atye kodwu karë kibëc, naka i ajiki pïny.”

Leb-Thur

Thur: Leb-Thur (New Testament+) for Uganda

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Thur)

Translation by: SIL Uganda

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 May 2025 from source files dated 10 May 2025

61e7f4da-dc0f-50a1-9dae-64ee1b392d80